

SPORT. Andreas Sarling slog ut Ålands pokerelit i en freeroll på Paf Casino och inkasserade därmed tre biljetter till European Poker Tour senare i vinter. Tyskland, Danmark och Polen står på agendan för 19-åringen.

– Det här är det största jag vunnit, säger han.

SIDAN 18

52-årig kvinna häktad för människohandeln

NYHETER. En 52-årig kvinna är häktad och tre andra personer är misstänkta för det fall av människohandel där sjöbevakningen i Mariehamn grep in i början av november. De tre ryska ungdomar som var offer hade visum till Finland för ett skidläger i Saariselkä, dit de skulle resa

med en skidgrupp från Moskva. Men de hade aldrig kontakt med gruppen, utan följdes av den häktade kvinnan på tåget från Moskva till Helsingfors. Där lämnade hon över dem till en för henne okänd person, som såg till att de kom ombord på Viking Lines Mariella till Sverige.

Östra Finlands gränsbevakningssektion larmade sjöbevakningen i Mariehamn som var beredd när färjan avlöpte Mariehamn på natten och räddade i land barnen.

Nu är förundersökningen klar kring fallet.

SIDAN 4

Misshandlade sin sambo

NYHETER. En åländsk man i 30-årsåldern har dömts till fem månaders fängelse villkorligt och 35 dagsböter á 34 euro, sammanlagt 1.190 euro, för att han misshandlat sin kvinnliga sambo i oktober i fjol.

Tingsrätten dömde mannen på basen av bevis som fotografier och läkarintyg. Kvinnan ville nämligen inte själv berätta något om händelsen.

Hon hänvisade till att förhållandet blivit bättre efter att mannen börjat arbeta aktivt för att stävja sitt alkoholmissbruk och sin våldsbenägenhet. Men i polisförhör tidigare hade hon berättat samma saker som åklagaren anförde i sin stämningsansökan.

SIDAN 4

Nya skyltar. På flera ställen i olika vädersträck benämns nu byn mitt i Jomala på detta sätt, enligt lantmäteriets officiella kartor.

Foto: JONAS EDSVIK

Blev det rätt nu?

NYHETER. I över 20 år har denna by varit skyltad med fel namn. När landskapets väghållare bytte ut ortnamnsskyltarna byttes Kyrkoby, i en förkortad version, ut mot Prestgårdenby. Blev det rätt då? Vi reder ut vad byn egentligen heter.

SIDAN 11

Sanningens minut om nya golfbanan

NYHETER. Blir det pengar för golfbanan i Godby eller inte? Lagtingets finansutskott ger sin syn på fredag. Efter det skall lagtinget rösta. Än vet ingen hur det går. Finansminister **Mats Perämaa** (lib) är av princip emot att landskapet äger kommersiella anläggningar, men konstaterar att det i det här fallet är lagtinget som avgör.

Andra, främst inom centern, tror att banan är bra, men är emot markbytena. **Johan Dahlman**, som äger det mesta av den mark som planeras för golfbanan vill veta vad man föreslår istället för markbyte. Han är villig att diskutera om det förs fram konstruktiva förslag.

SIDORNA 2-3

Nästan 50 affärer i november

FASTIGHETSAFFÄRERNA. Många bostadshus, men även flertalet fritidshus och strandtomter, har bytt ägare under de senaste veckorna. Det visar november månads fastighetsaffärer, där totalt 48 ägarbyten har registrerats.

SIDORNA 12-13

För företagandet i tiden. Håkan Sandberg, Lotta Gustafsson, Raúl Partida och Pär Löthman skall under nästa år få konsult hjälp så att deras företag skall utvecklas.

Foto: ANDREAS DIENERT

De är företagarna som sätts i fokus

FÖRETAGARE I FOKUS. Vad har en naturguide, en hantverkare, en kreatör och en programmerare gemensamt?

Jo, de är alla utvalda entreprenörer i Nya Ålands och Avanspartners artikelserie Företagare i fokus.

25 företagare hörde av sig och nu är de fyra

som får gratis konsult hjälp under hela nästa år valda.

Pär Löthman i Utskärs Ab vill veta hur han skall gå vidare med sina produkter: isbåtar och naturguidningar.

Lotta Gustafsson som driver Lottas systuga vill få mer tid för det egna skapandet.

Raúl Partida vill med sitt företag Just a Key Solutions ut i världen och sälja mobilteknologi.

Håkan Sandbergs företag Pod utvecklar underhållning för barn och behöver hjälp både med finansiering och juridik.

SIDAN 16

7

folk

Även före elitseglaren **Ville Roberts** fanns med bland de åländska gästerna på självständighetsbalen i slottet.

8

kultur

Thérèse Karlsson är en av solisterna i Mariehamnskvartettens julkonsert.

9

kultur

Danspedagogen **Elzbieta Söderlund** får landskapets kulturpris på 4.000 euro. Tack vare henne har dansintresset fått en stadig plattform på Åland.

åland 24

Ahmed och Azam på Pune Oriental berättar hur de firar jul.

Annonsera i den tidning du själv läser!

Nya Åland

Nu närmar sig Godbygolfen ett

Nära. Bollen är nära hålet, men går den i? På fredag säger finansutskottet vad man anser.

Finansministerns två golfbanebekymmer

Det närmar sig ett avgörande i golfbanefrågan. Finansutskottet säger på fredag om man anser att landskapet skall bygga banan i Godby eller inte. Finansministern har informerat om sin syn.

– Om intresse att äga privat inte finns så ringer det varningsklockor, säger nytillträdde finansministern Mats Perämaa (lib) om golfbaneprojektet i Godby.

Det närma sig beslut i lagtinget om landskapet skall bygga banan eller inte. Mats Perämaas principiella åsikt är inte. Landskapet kan gå in med bidrag på 30 procent – nya EU-regler tillåter så mycket.

– Jag skulle mycket hellre se att man finansierade banan på det sättet. Då kan det inte heller ifrågasättas efteråt.

Snedvridet stöd?

Det Perämaa befarar är att det kan bli problem med EU med den nuvarande modellen.

– Om landskapet bygger och sedan arrenderar ut till någon för ett arrende som inte täcker kapitalkostna-

derna så kan det uppfattas som ett statsstöd. Banan skall konkurrera med lokala banor och svenska banor och man får enligt EU inte stöda på ett sätt som snedvrider konkurrensen.

Mats Perämaa hävdar inte att det blir så, man han hyser farhågor. Han säger att om man vill lägga upp projektet på det här sättet så borde man notifiera EU. Men det har inte gjorts, trots att processen har pågått väldigt länge redan.

Varningsklockor

Perämaa säger att golfturnismen är bra, den lämnar mycket pengar efter sig.

– Så visst, jag ser gärna att banan byggs. Jag tror det finns utrymme för banor som är väldigt bra. Men om vi räknar med att hälften av beläggningen i Kastelholm är ålänningar, kanske upp till 60 procent medan 40 procent kommer bortifrån och man utöver det skall fylla ytterligare en bana så måste den lyckas väldigt bra.

– Golfturnismen är den mest lukrativa branschen. Om man inte kan locka det privata näringslivet att satsa i golf, så i vad?

Det sägs att golfbanan

i sig inte ger pengar, men att den har ringverkningar.

– Om rederier, hotell, restauranger och andra vinner på en golfbana så låt dem satsa. Om intresse inte finns hos dem att äga banan så ringer det varningsklockor i mitt huvud.

Markbytena

Det finns ledamöter i lagtinget som säger att de inte är emot golfbanan, däremot tycker de inte om markbytena. Mark i Godby och Ämnäs byts mot mark från Grelsby kungsgård.

En del tycker att en del får för mycket ersättande mark. Perämaa har en annan vinkel på saken.

– Om lagtinget nu godkänner pengarna till golfbanan så genomförs markbytena. Men vad händer om banan sedan inte kan genomföras. Då är markbytena det enda som kommer ut av affären.

Varför skulle banan inte byggas om lagtinget ger pengar?

– Den arbetsgrupp som har utrett kostnaderna har kommit till 8,3 miljoner euro. Men nu är summan satt till 5,3 miljoner. Det kanske inte räcker när anbudet tas in.

Men även om banan byggs

Vill inte. Finansminister Mats Perämaa (lib) har inget emot en golfbana i Godby, men han vill inte bygga den för landskapets pengar. Om näringslivet vill ha den så kan de bygga, tycker han. På fredag får vi veta vad finansutskottet tycker.

Foto: ERKKI SANTAMALA

och golfturnismen sedan inte utvecklas bra så står landskapet där med en golfbana, säger Perämaa.

– Vad jag säger är att jag helst ser att kommersiella satsningar görs av privata. Men nu är det lagtinget som fattar beslutet och landskapsregeringen gör sitt bästa för att verkställa det.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Finns det alternativ till

Lagtinget har godkänt avtalet om byte av mark med dem som äger mark där den planerade golfbanan skall byggas. Nu säger några att de inte är emot banan, men emot markbytena. Finns det alternativ?

I lagtinget är det främst inom centergruppen man har motsatt sig markbytesavtalen. Men vad vill man erbjuda i stället?

– Jag vet inte vad som driver dem. Jag har aldrig pratat med dem i centern om det. Vi har ett föravtal som är godkänt av lagtinget. Om så att man vill ändra i föravtalet så är det praxis att den som vill ändra tar initiativet, säger Johan Dahlman, den största markägaren.

Men det är ingen som har diskuterat en ändring av föravtalet med honom.

Arrende går inte

Dahlman vill se golfbanan förverkligad. Han säger att den behövs. Men hur markfrågorna skulle kunna lösas på annat sätt än nu vet han inte.

Är arrende tänkbart?

– Jag kan inte se hur det skulle fungera. Om landskapet arrenderar min mark

så är det uteslutet att man skulle kunna investera 5-6 miljoner euro där som sedan tillfaller mig när arrendetiden löper ut.

Dahlman har haft ett möte med avgående och tillträdande lantrådena Roger Nordlund (c) och Viveka Eriksson (lib) inför att det nya regeringsprogrammet skulle skrivas.

– Det skedde på mitt initiativ. Och jag sade då att jag är öppen för alla diskussioner så länge jag behandlas lika och korrekt. Men som privatperson är jag väldigt skeptisk till att man från myndigheternas sida vinglar hit och dit. Man måste hålla sig till spelreglerna och till de beslut som fattats, säger Johan Dahlman.

Behövs turister

Dahlman säger att besöksnäringen behöver golfbanan för att återge Åland förlorad dragningskraft. Han pekar på att Rederi ab Eckerö och Viking Line har investerat i runda tal 80 miljoner euro i nytt tonnage. Eckerös kapacitet har ökat med 25-30 procent och nya Ålandsfärjan har dubbelt större kapacitet än gamla Ålandsfärjan.

– Passagerarmängderna i dag räcker inte till för den kapaciteten, isynnerhet inte i kombination med att snuset förbjuds. Vi

avgörande

Foto: ISTOCKPHOTO.COM

markbyte?

sitter alla i en rävsax om inte attraktionskraften höjs i maj-juni och augusti-september, säger Dahlman.

Att finansminister **Mats Perämaa** nu tycker att det privata näringslivet skall satsa i golfbanan kommer enligt Dahlman för sent. Inte finns det heller något nytt förslag på hur markfrågan skall lösas. Enligt honom verkar man mest vara ute för att köra banan i sank.

– Men varför? Golfen har varit prioriterad.

Kom med förslag

Johan Dahlman äger 90 hektar av de marker som har planerats för golfbanan. I utbyte får han mark från Grelsby kungsgård.

– Men om markbytet är ett bekymmer, om man är för banan men mot bytena så kom med konstruktiva förslag. Jag ställer upp och diskuterar.

Om centern tycker det är bättre att Grelsbymarken bjuds ut så att vem som helst kan köpa in den så är han med på det.

– Jag kan köpa in den för en halv miljon. Sedan skall landskapet köpa av mig. Jag lovar att priset inte ligger under en halv miljon och vart har man då kommit?

Dahlman konstaterar att Finströms kommun betalar 2 euro per kvadratmeter för råmark.

Behövs besökare.

Om rederierna satsar i mera kapacitet så behöver det finnas något som lockar människor till Åland, säger Johan Dahlman, stor ägare i Rederi ab Eckerö.

Foto: ANDREAS DIENERT

All hans mark är inte lämplig för bostäder, men tillräckligt stor del för att priset skall bli högt.

Dahlman har en känsla av att de som nu skyller på markbytena egentligen inte vill ha golfbanan. Och han undrar varför.

– Vi har golfklubben, som har visat att den kan driva en bana och som har marknadsposition och pengar finns. Så varför inte bygga?

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Utreds troligen inte ytterligare. Landskapsregeringen vill förbjuda snusförsäljning ombord på åländska fartyg. Allt tyder på att lagtinget kommer att anta lagförslaget för att undvika böter från EG-domstolen. Danne Sundman (ob), Gun-Mari Lindholm (ob), Fredrik Karlström (ob), Mika Nordberg (ob) och Harry Jansson (åf) ville däremot att lagförslaget skulle remitteras till stora utskottet.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

Snusförsäljningen debatterades i lagtinget i går

Totalförbud ett steg närmare

LAGTINGET. Landskapet riskerar miljonböter om det inte kommer till en lagändring som förbjuder all snusförsäljning.

Gårdagens remissdebatt visar att lagtinget ställer sig bakom landskapsregeringens förslag om ett totalförbud av snusförsäljningen i landskapet och ombord på färjorna.

Inrättas inte en ny lag lever Åland inte upp till tobaksdirektiven inom EU. Det mesta tyder nu på att lagtinget antar lagförslaget för att inte riskera böter som kan landa på flera miljoner euro. Social- och miljöutskottets betänkande angående det senaste förslaget på förbud mot saluförande av snus behandlades i plenum i går.

I förslaget har landskapsregeringen lyft bort den paragraf som säger att försäljning på åländska fartyg är tillåtet på svenskt vatten.

Professorn i EG-rätt vid Stockholms universitet, **Ulf Berniz**, har tidigare sagt att

förbudet inte gäller i Sverige och att det fritt fram för fartyg oberoende av flagg att sälja snus på svenskt vatten eftersom EU har gett undantag för det. Trots det framhöll flera lagtingsledamöter att frågan inte bör föras till EG-domstolen. Orsaken är man anser att böterna skulle bli alltför betungande för att det ska vara värt att invänta en avgörande dom.

– Ska vi pröva frågan kostar det minst två miljoner, kanske fyra miljoner, sade utskottsordförande **Åke Mattsson**.

Roger Jansson (fs) delade Mattssons åsikt.

– Eftersom Åland redan en gång fällts i EG-domstolen för bristande implementering står vi nu helt i kommissionens våld genom att vi vet att en andra omgång i domstolen resulterar i böter åtminstone för perioden av bristande implementering fram till september 2007 eller fram till dess den lagen träder i kraft in på 2008. Eftersom redan detta bötesbelopp blir orimligt i förhållande till den nytta

som Ålands befolkning har i saken, måste landskapets första prioritet vara att se till att ärendet inte kommer till en sådan andra prövning i EG-domstolen.

Riskerar böter

Endast fyra av 29 närvarande ledamöter stödde **Danne Sundmans** (ob) förslag att remittera lagförslaget till stora utskottet för fortsatt beredning. Sundman klargjorde i skarpa ordalag sin åsikt att frågan bör prövas i domstol för att rättsläget ska klargöras.

– Ska vi finna oss i att hunsas på det här viset?

Han anser att det i det senaste förslaget är oklart om det är flaggstats- eller territorialprincipen som gäller när rederierna ska avgöra om det är tillåtet med snusförsäljning.

– Vi måste kunna svara när företagen frågar hur de ska göra.

Danne Sundman menar att böter inte ska avskräcka från en prövning. Han får stöd i

frågan av sina partikamrater samt Ålands framtid. **Harry Jansson** (åf) menar att situationen är ”bekymmersam”.

– Har vi råd att låta bli att få rättssituationen prövad? Vågar vi ta risken av utflaggningar?, frågade han.

För sent

Carina Aaltonen (s) säger att man redan för tolv år sedan borde ha inlett förhandlingarna och diskuterat med berörda parter i Bryssel.

– När det gäller att jobba inom EU gäller det att man är ute i god tid. I dag är det för sent.

Åke Mattsson tror att det här är sista chansen för Åland att reda upp turerna kring snuset.

– Vi har inte bara missat ett tåg, utan alla avgångar och det här är det sista godståget som går förbi.

Social- och miljöutskottets betänkande föredras för andra behandling i morgon.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

Lantrådet vädjar till Yle

Bolaget ska ge lika service åt alla

Lantrådet Viveka Eriksson (lib) är oroad över hur Yles sparplaner ska slå mot de svenskspråkiga sändningarna.

Foto: ANDREAS DIENERT

Rundradions njugga inställning till sändningar på svenska oroar lantrådet Viveka Eriksson (lib).

Hon hoppas i ett uttalande att bolagets ledning tar sitt ansvar också för de svenskspråkiga i landet.

Lantrådet Viveka Eriksson (lib) kom i går med ett uttalande angående Yles (Rundradions) sparplaner som skulle drabba de svenskspråkiga sändningarna. Först hotades den svenskspråkiga ungdomskanalen Extrem, senare var det tal om nedskärningar även av de svenskspråkiga nyheterna.

Lantrådet konstaterar att hoten för tillfället verkar av-

värjda men hon är mycket oroad över tendenserna.

Lika service

– Rundradion har i sin public service-roll ansvar för att ge lika service till alla på lika villkor, och skall, för att främja demokratin i landet, trygga medborgarnas rätt till oberoende och högklassig informationsförmedling, säger lantrådet.

Yles förvaltningsråd ska nästa vecka dra upp riktlinjerna för bolagets framtida ekonomi och verksamhet.

– Det är min förhoppning att förvaltningsrådet tar sitt ansvar också för den svenskspråkiga befolkningen i landet, säger Viveka Eriksson.

Enligt uppgift går styrelsens förslag till förvaltningsrådet ut på att de finskspråkiga och de svenskspråkiga nyhetsredaktionerna inte slås ihop men att man börjar samarbeta mer inom tekniken.

Inte på egen hand

– Ålands radio och tv har ett avtal med den svenska redaktionen om nyhetssändningar fem gånger varje vardag för de åländska lyssnarna. Ålands radio och tv har i dagens läge ingen möjlighet att själva producera utrikesnyheter eller nyheter om politik, ekonomi och kultur i övriga Finland, säger lantrådet Viveka Eriksson. (hf)

Fängelse och extra böter för misshandel av sambo

Kvinnan valde att inget berätta inför rätta – hänvisade till att mannen sökt vård

En åländsk man i 30-års-åldern har dömts till fem månaders fängelse för att han misshandlat sin kvinnliga sambo i oktober i fjol. Kvinnan ville inte redogöra för händelserna inför rätta och domen gavs därför på basen av läkarintyg och fotografier.

Mannen åtalades för att ha misshandlat sin sambo vid två tillfällen, det första redan i april 2005, i parets gemensamma hem. Han medgav att han gett ett knytnävsslag.

Men i oktober ett och ett halvt år senare blev våldet betydligt grövre. Först hade kvinnan fått flera knytnävsslag mot huvudet och armarna i sängen och sovrummet, sedan hade mannen fortsatt slå med knytnäven när kvinnan sprang undan mannen till telefonen och uppför och nerför trapporna.

I köket hade han försökt slå kvinnan i huvudet med en tung köksstol, men försöket misslyckades när kvinnan skyddade sig med armarna. Stolen träffade hennes handleder så hårt att ett av de små handledsbenen bröts. Han hade också slitit henne i håret så att stora tussar lossnat och ovanpå det utdelat ännu fler knytnävsslag.

Många skador

Kvinnan fick omfattande skador: Blåmärken, svullnader och rodnader på många ställen på huvudet, skavsår och blåmärken över båda överarmarna, blåmärken på baken och ryggen och från nacken nedåt mot skulderbladen, krosskada och blåmärke på framsidan av låret, benbrott och svullnad på handleden samt hjärnskakning med huvudvärk. I polisförhören hade mannen medgett att han slagit flera gånger med knytnäven men att han på grund av att han var full inte kom ihåg händelsen efteråt.

Mannen åtalades också för rattfylleri som begåtts samma dag men åtalet förkastades. Blodprovet visade 0,5 promille och han medgav bara att han

suttit i bilen men inte kört. Bevis fanns inte.

Polisvittnen

Till misshandeln fanns det däremot många bevis. Kvinnan ville själv inte berätta något om händelsen – hon hänvisade till att förhållandet blivit bättre efter att mannen börjat arbeta aktivt för att stävja sitt alkoholmissbruk och sin våldsbägenhet – trots att hon tidigare i polisförhören hade berättat samma som åklagaren anförde i sin stämningsansökan.

De två poliser som kallades till hemmet vittnade om att det stått klart för båda två att kvinnan hade blivit misshandlad och att hon flytt ut ur hemmet för att vänta på dem. Åtalet stöddes av de sex fotografier som poliserna tog och av nio fotografier som togs på akuten där skadorna dessutom dokumenterats i detalj i ett läkarintyg.

Tingsrätten dömde mannen på basen av bevisen och kom fram till att kvinnan hade blivit misshandlad på det sätt som åklagaren beskrivit. Som försvårande omständighet nämner rätten att misshandeln skett i kvinnans hem där hon har rätt till hemfrid.

Olaga hot

Mannen dömdes också för att ha försökt slita sig loss när poliserna skulle gripa honom. Poliserna hade varit tvungna att brotta ner honom och sätta på handbojor.

Däremot valde rätten att förkasta åtalet om olaga hot. Hotet skulle enligt åtalet ha bestått i att mannen i samband med misshandeln hade skrikit till kvinnan att han skulle döda henne och en stund senare höttat mot henne med en kockkniv medan han skrek ”jag ska slå in den i hjärtat på dig”. Bevisningen ansågs inte tillräcklig eftersom mannen nekade och kvinnan valde att inget berätta.

Rätten konstaterar att misshandeln varit omfattande och kvinnans skador ”rätt allvarliga”. Frihetsstraff bedömdes

Omfattande skador. I oktober 2006 misshandlade en man sin sambo med omfattande skador som följd. Nu har domen fallit – fem månaders fängelse och över 1.000 euro i tilläggsböter. Bilden är arrangerad. Arkivfoto: KENNETH BAMBERG

vara den enda tänkbara följden, dock villkorligt eftersom mannen sedan tidigare inte har dömts till fängelsestraff.

Domen blev fem månades fängelse samt tilläggsböter – 35 dagsböter å 34 euro eller sammanlagt 1.190 euro.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Kapellskär tappar passagerare

När Silja Europa byter rutt blirt det en stor minskning av antalet passagerare som åker via Kapellskär, men fortfarande går det bra för hamnen – enligt budgeten för kommande år. Foto: STEFAN ÖHBERG

Antalet passagerare i Kapellskärs hamn väntas halveras nästa år, när m/s Silja Europa slutar trafikera hamnen i reguljär trafik. Det skriver Norrtelje Tidning (NT) som har tagit del av Kapellskärs hamn ab:s budget för 2008.

I budgeten framgår det att hamnbolaget väntas gå 22,6 miljoner kronor plus under nästa år, en minskning med 9,2 miljoner kronor jämfört med 2007.

– Intäkterna minskar på grund av att hamnen kommer att trafikeras av färre passagerarbåtar, säger hamnchefen **Christer Candal** till NT.

Totalt räknar Kapellskärs hamn med en 46-procentig minskning av antalet passagerare jämfört med 2007, från 1,3 miljoner till 700.000 personer.

Samtidigt beräknas mängden gods fortsätta att öka, från 3,2 miljoner ton 2007 till 3,6 miljoner ton 2008. Detta beror bland annat på Finnlinks förstärkning på linjen Kapellskär-Nådendahl. (ml)

Krogar vill ha öppet längre

■ Arkipelag, Indigo, Dinos och Mariepark vill hålla öppet längre under 2008. Krogarna har ansökt hos landskapsregeringen om förlängd serveringstid till klockan 03.30 med öppet-hållningstid till klockan 04.00.

”Detta för att vi skall kunna konkurrera på samma villkor med stadens andra restauranger och nöjesinrättningar. Många av våra stora grupper vill också kunna stanna kvar på samma ställe och dansa efter middagen.”, skriver Marieparks **Annette Holmberg** i sin ansökan. (ak)

Båt och moped har stulits

■ I söndags stal någon en moped av märket Suzuki PV från Örtvägen i Mariehamn.

I Saltvik Färsundet har någon stulit en fyra meter lång, gul roddbåt, någon gång mellan den 30 november och 6 december.

En cykel hör också till de ägodelar som anmälts försvunna till polisen. Någon tog cykeln, en Tunturi Akura, från Skönviksvägen i Mariehamn någon gång mellan 5 och 6 december.

Slutligen snattades en plånbok som innehöll bankkort vid ett inköp i Mariehamn i lördags. Snattaren försökte också använda bankkortet. Händelsen rubriceras som snatteri samt betalningsbedrägeri. (ml)

Fyra misstänkta i människohandel

De ryska ungdomarna är omhändertagna

Nu är förundersökningen klar rörande de tre ryska ungdomar, som togs i land i Mariehamn i början av november för att myndigheterna misstänkte människohandel.

En 52-årig kvinna är häktad och tre andra är misstänkta.

De tre minderåriga ungdomarna har tagits om hand i Finland inom ramen för ett stödsystem för offer för människohandel.

De fördes in i landet olagligt via Vainikkala gränsstation den 4 november. Ungdomarna hade visum för ett skidläger i Saariselkä, dit de skulle resa med en skidgrupp från Moskva. Men

enligt det som har kommit fram i förundersökningen var de aldrig i kontakt med den gruppen. Istället sade ungdomarna att de var på väg via Finland till Sverige och därifrån vidare till Norge och Tyskland.

Den kvinna som nu är häktad kände inte ungdomarna från tidigare. Hon följde dem på tåget från Moskva till Helsingfors. Där lämnade hon över dem till en för henne okänd person, som såg till att de kom på båten till Sverige.

På gränsbevakningen insåg man vid det laget att allt inte stod rätt till och stoppade ungdomarnas resa i Mariehamn. Kvinnan som följde dem på tåget till Helsingfors greps vid

gränsövergången på återresan.

Ytterligare tre personer är misstänkta för delaktighet i affären.

På hemlig ort

De tre ungdomarna, två flickor och en pojke i åldern 15-16 år, stannade i två nätter på sjöbevakningsstationen i Mariehamn och fördes sedan till riket, där man har byggt upp behandling enligt ett särskilt handlingsprogram för människohandelsoffer.

Där får de skydd, där får de träffa specialister som intervjuar dem under en längre tid och där får de stanna tills den brottsutredningen är klar.

Var i riket ungdomarna befin-

Grep in. Sjöbevakningschef Timo Hissa och hans personal agerade snabbt när larmet om misstänkt människohandel kom i november. Foto: ERKKI SANTAMALA

ner sig talar man inte om från myndigheternas sida.

– Det här är allvarliga saker och vi har att göra med grova brottslingar. Det allra viktigaste är att barnen är trygga där de befinner sig, sade sjöbevak-

ningschef **Timo Hissa** till Nya Åland när händelsen blev känd.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Geta fortsätter leva snålt

Satsar mest på åldringsvård och avlopp

Efter att i flera års tid ha dragits med en dålig ekonomi kan Geta kommun tack vare högre landskapsandelar i budgeten för 2008 uppvisa ett positivt årsbidrag.

Efter avskrivningar blir resultatet ändå negativt, och Geta får återigen skärskåda kommunens verksamhet och pröva alla möjligheter till besparingar.

I budgetförslaget för Geta kommun kan man läsa att kommunens ekonomi de senaste åren varit så negativ att man i dag har en oproportionerligt stor skuldbörda.

Den nya lagen om landskapsandelar till kommunerna placerar Geta i samma kommunstrukturgrupp som skärgårdskommunerna, en mycket efterlängtd reform enligt kommunen. Det här innebär att alla typer av landskapsandelar från år 2008 erhålls till högsta möjliga belopp vilket ger kommunen en betydande intäktsökning.

– Så här i efterhand kan vi nu bara konstatera att reformen borde ha genomförts för flera år sedan, vilket kommunen länge hävdar. Den ekonomiska situationen har under de senaste åren varit så negativ att kommunen nu har en oproportionerligt stor skuldbörda. Tyvärr tar den nya landskapsandelsreformen inte hänsyn till detta utan kommunen är nu tvungen att under lång tid framöver föra en fortsatt återhållsam politik för att balansera ekonomin i kommunen, skriver man i budgeten.

Hemgården byggs till

För det kommande året ingår investeringar på totalt 612.035 euro. Åldringsvård på institutioner är en av de kostnader som ökar mest i kommunens budget. För att till en del kunna sänka dessa kostnader planerar

kommunen att under 2008 bygga till Hemgården med 3 rum/vårdplatser. Investeringen är beräknad att kosta 390.000 euro.

Relativt snabbt

I slutet av år 2006 tillsatte kommunstyrelsen en arbetsgrupp med uppdraget att utreda nyttjandet av lokaler för skola och daghem och detta är det förslag gruppen lagt fram. Ett sätt att spara pengar är att flytta daghemets verksamhet till skolans lokaler. Kommunen menar att ombyggnadskostnader skulle tjänas in relativt snabbt genom att driftkostnaderna för daghemsfastigheten kommer bort.

– Eftersom de ekonomiska fördelarna redan i detta skede synes vara stora anser kommunstyrelsen att gruppen bör arbeta med målsättningen att sammanföra verksamheterna.

Inom 2008 planeras dock ingen verksamhetsförändring.

Dånövägen grusas

Vad gäller byggnader och vägar i kommunen fokuserar Geta på underhållsarbete. Nybyggen är inte aktuella.

Dånövägen som i dag är i dåligt skick planerar man att tillfälligt åtgärda genom att ta bort asfalten och grusa vägen från bron till slutet av vägen samt åtgärda andra skador på vägen. Nettoutgiften för trafikleder och allmänna områden beräknas uppgå till 60.275 euro.

Stor förbättring

Kommunen planerar att fortsätta utbyggnaden av avloppsnätet under 2008, dels genom en utbyggnad av Geta vattenverk från Vestergeta till Lökholmens vägsål och dels genom att utbyggnaden till Snäckö inleds. Totalt räknar man med en utgift på 197.035 euro för ändamålet.

Kommunstyrelsens budgetförslag visar ett minus på 14 134. Jämfört med ett

Skall förbättras. Geta kommun planerar få investeringar det kommande året. Den största investeringen blir att bygga till Hemgården. En mindre investering blir att grusa Dånövägen som i dag är i dåligt skick. Nya Åland följde med brevbäraren Gunnel Henriksson på en skumpig åktur längs vägen i somras. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

minus på 427.720 i budgeten för 2007 är det ändå en stor förbättring.

Budgetförslaget diskuteras av kommunfullmäktige på onsdag kväll den 12 december.

MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

Fakta/Nyckeltal i budgetförslag

■ Invånarantal: 448	■ Verksamhetskostnader: 5301 euro per invånare
■ Skattesats: 18,5 procent	■ Landskapsandelar: 3250 euro per invånare
■ Skatteinkomster: 1900 euro per invånare	■ Årsbidrag: 202 euro per invånare
■ Verksamhetsintäkter: 480 euro per invånare	

Skolbygge dyrt för Eckerö

Kyrkby högstadieskola byggs ut nästa år för totalt 3,5 miljoner euro

Utbyggnaden av Kyrkby högstadieskola blir – ifall fullmäktige godkänner budgeten – den ojämförligt största investeringen nästa år för Eckerö.

Kommunens kostnad för skolbygget beräknas bli nästan 380.000 euro.

Totalt beräknas skolutbyggnaden kosta cirka 3,5 miljoner euro och huvudman är Södra Ålands högstadiedistrikt.

En annan stor post i investeringsbudgeten för nästa år är ombyggnad av Skagvägen. Kostnaderna för etapp 1, som skulle ha byggts i år, beräknas till 112.000 euro. Projektet har försenats på grund av att landskapsbidrag inte har

beviljats. Etapp 2, som byggs nästa år, beräknas kosta lika mycket. Den sammanlagda kostnaden blir alltså 224.000 euro för vägen.

Utbyggnaden av avloppsnätet är en annan betydande investering i kommunen. Nästa år beräknas kostnaden bli 162.0000 euro. De byar som berörs är Överby och Torp. Utbyggnaden kommer att fortsätta varje år åtminstone fem år framåt.

Längre havsledning

En annan större satsning under nästa år är förlängningen av utloppsledningen från reningsverket i Storby. Ledningen ska dras ut fram till farleden där vattnet är djupare och genomströmningen

bättre. Förlängningen beräknas kosta 50.000 euro av vilket cirka 15.000 euro är landskapsbidrag.

En större köksrenovering planeras i Ekeborg för cirka 25.000 euro.

I den allmänna översikten inför kommunfullmäktiges budgetmöte i morgon kväll beskrivs den stora förändringen av kommunens ekonomi. Efter att under flera år ha samlat ihop ett stort driftunderskott ljusnar läget betydligt nästa år tack vare det nya landskapsandelssystemet. I ett slag vänds årets budgeterade underskott på drygt 170.000 euro till ett plus på nästan 160.000 euro nästa år. En stor del av förklaringen ligger i att särskil-

Mera rum. Kyrkby högstadieskola ska byggas ut, och för Eckerö kommun blir det i så fall den största investeringen nästa år. Fullmäktige diskuterar budgeten vid sitt möte på onsdag kväll. Foto: ERKKI SANTAMALA

da landskapsandelar införs för specialomsorg, missbrukarvård och barnskydd.

Investeringsreserv

Däremot måste framtida investeringar med vissa undan-

tag ske med helt egna, eller lånade, pengar, påpekar man. Därför måste en investeringsreserv börja byggas upp.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Posten i Sund flyttar

■Från och med den 2 januari 2008 huserar Posten Åland hos Ljunggrens Kb i Sund Finby. Postens eget postkontor stängs den 31 december 2007.

I och med övergången till postombud ges kunderna i Sund en möjlighet till ökad service, främst tack vare att öppettiderna framöver följer butikens öppettider, skriver posten i ett pressmeddelande.

I och med ombildandet av postkontoret i Sund till postombud har nu Posten Åland för första gången flera ombud än egna kontor.

– Vår avsikt är att fortsätta den inslagna vägen genom att inleda samarbete med flera postombud på Åland under kommande år. På sikt har Posten endast kvar några egna kontor, med citykontoret i Mariehamn samt kontoret i huvudkontoret i Sviby som några exempel, säger **Dan Johansson**, affärsområdeschef för Posten Åland leverans. (ml)

Landskapsregeringen kritiserar ÅHS

■I slutet av september hade Ålands hälso- och sjukvård endast lämnat sin bokföring för januari månad till landskapet.

”Landskapsregeringen finner det helt oacceptabelt att en så betydande del av landskapets budgetuppföljning trots tidigare uppmaning ännu inte fungerar tillfredsställande”, står det att läsa i ärendet.

ÅHS uppmanas snarast meddela när den återstående delen av rapporteringen beräknas vara klar. (ak)

Misshandlad fick brännskador

■Ombord på ett passagerarfartyg misshandlades en person i lördags morse. Någon tände eld på ett papper och kastade pappret på personen som fick brännskador.

Händelsen är polisanmäld och rubriceras som misshandel samt framkallande av fara. (ml)

Körde moped på fotbollsplan

■Någon eller några har ägnat sig åt att köra moped på fotbollsplanerna Wiklöf Holding Arena, Backebergs sportfält och Ytternäs sportfält.

Händelserna som inträffade mellan den 5 och 7 december har polisanmälts och rubriceras som skadegörelser. (ml)

Förlängt för Annagården

■**FÖGLÖ.** Anbudstiden förlängs för den byggtkniska delen gällande om- och tillbyggnaden av Annagården och omsorgshemmet Nygård i Degerby.

Anbudstiden gick ut förra veckan och då fick man in fler anbud gällande vvs och el.

– Det fanns intresserade även gällande det byggtkniska, men gå grund av tidsbrist hann de inte lämna in i tid, säger kommuntekniker **Hans-Kristian Skaag**.

Anbudstiden är nu förlängd till den 18 januari och efter det hoppas man inom kommunen att ta beslut gällande entreprenörer. (ab)

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn
DANIEL, DAN, DANIELA

Dop

Anton Thor Skogström döptes i lördags, den 8 december, Lemlands kyrka. Han är son till Erika Lindqvist och Jonas Skogström i Lemland, Mellanviksvägen. Dopförrättare var kyrkoherde Benny Andersson.

Melcher Nikolai Smeds döptes i lördags, den 8 december, i hemmet. Han är son till Hillevi Paulina och Hans Mikael Smeds i Mariehamn. Dopförrättare var pastor Liisa Andersson.

Emilia Lovisa Andersson döptes i lördags, den 8 december, i Jomala kyrka. Hon är dotter till Sofia Rothberg bördig från Jomala och Dan Andersson bördig från Lemland, familjen bor i Södertälje. Dopförrättare var prostén Joe Brandt.

Vi firar 1-15 år

Ville Carlsson i Göteborg fyller 2 år i dag, den 11 december. Gratulerar gör farmor, Josefine och Fredrik.

Gratulerar 60 år

YVONNE ELIASSON
Namn: Yvonne Eliasson, f Andersson.
Född: den 13 december 1947 i Mariehamn.

Bor: i Mariehamn.
Yrke: avdelningschef för landskapets utbildnings- och kulturavdelning.
Familj: sambo **Hans**, sönerna **Jesper** med **Marica** och sonen **Herman**, **Pontus** med **Annica** och deras son **Hannes**, samt mamma **Vivi**.
Intressen: sport, ridning, litteratur, familjen.
Födelsedagen: firas med mottagning i Hotell- och restaurangskolan den 13 december klockan 16 till 19. Alla hälsas hjärtligt välkomna.

Gratulerar 70 år

SUNE CARLSON
Namn: Sune Carlson.
Född: den 13 december 1937 i Saltvik.
Bor: i Saltvik Haraldsby.
Yrke: pensionär.
Familj: hustrun **Margareta**, döttrarna **Eva**, **Ulrika** och **Cathrin** med familjer i vilka ingår sju barnbarn.
Födelsedagen: firas vid ett senare tillfälle.

Döda

EVA CARLSSON
Eva Josefina Carlsson från Saltvik Kroklund, avled den 2 december 2007. Hon var född den 25 maj 1924 i samma by och var änka efter bonden **Fredrik Carlsson**.

Hela sitt liv har hon bott och verkat på sin hemgård. Där drev hon tillsammans med maken traditionellt jordbruk med mjölkproduktion och grisar, samt odling av spannmål, sockerbetor och lök. Att producera mjölk av god kvalitet var viktigt och makarna var aktiva medlemmar i kontrollföreningen, vilket resulterade i diplom för I klass mjölk i många år.

Särskilt kännetecknande för Eva Carlsson var hennes stora gästfrihet. Ingen kunde passera gården utan att bli inbjuden på kaffe. Hon var mycket hjälpsam och för henne var det självklart att alltid ställa upp för andra.

Hon tog körkort redan 1952 då det ännu var få kvinnor på Åland som körde bil. För övrigt var hon utåtriktad och sällskaplig, men gjorde inget väsen av sin person. Sitt hem, sin familj och sina vänner vårdade hon med omsorg.

De senaste åren har hon bott på Sunnanberg.

Närmast sörjande är sonen **Jan-Olof** med hustru **Gun**, samt barnbarnen **Malin** och **Matias**.

Nygifta

I lördags, den 8 december, vigdes i S:t Görans kyrka i Mariehamn **Michelle Jessica Anna-Maria Hård af Segerstad** från Mariehamn och **Lazaro Andres Aguilar Alfaro** från Helsingfors. Makarna behåller sina efternamn. Vigseln förrättades av kyrkoherde Jan-Erik Karlström. Foto: GE FOTO

Den 30 november klockan 09.52 föddes denna kille. Han ska heta Noel. Vikten var 3.485 gram och längden 52 cm. Mor heter Ida Mansén och far Andrew Sarling, de bor tillsammans med katten Moses på Vandövägen i Finström. Foto: PRIVAT

Ny på Åland

Kom ihåg

■ ■ ■ **Demensföreningen på Åland:** Simning/vattengymnastik för personer med demens och deras anhöriga, söndag 16.12 kl 18.00-20.00 i Folkhälsans Allaktivitetshus. Ledare fysioterapeut Gun-Lis Andersson. Aktiv tid i bassängen är cirka 45 minuter. Frågor och nyanmälningar riktar till demensrådgivare Regina Osterlund, Skarpansvägen 30 i Mariehamn, tfn 527 369, 0457 548 3818 eller e-post: regina.osterlund@handicampen.ax Välkommen!

■ ■ ■ **Fornföreningen Fibula:** Medlemsmöte onsdag 19.12 på Boogården kl 19.00. Diskussionen berör näst års verksamhet och gästbud. Alla välkomna

■ ■ ■ **Hälsofrämjandet på Åland:** Hälsofrämjandets medlemmar välkomna på julmiddag tisdag 18.12 kl 19.00 på Soltuna. Buss från bussplan kl 18.00. Tag gärna med vänner och bekanta. Anmälan senast 10.12 till Regina 22 185/040 594 3206 eller Maggie 43 606/0457 072 3806.

■ ■ ■ **Idrottsföreningen Kamraterna r.f Mariehamn:** Årsmöte onsdag 12.12 kl 19.00 i Wiklöf Holding Arena, konferensrummet. Stadgenliga förhandlingar, prisutdelning, servering, lotteri. Alla medlemmar hjärtligt välkomna!

■ ■ ■ **IMS-Åland:** Månadsmöte/gruppmeditation måndag 12.12 kl 19.00 i ÅHAs kansli/samlingslokalen, Storagatan 14, Mariehamn. Kvällens ämne: Vi diskuterar Kristusbrevet.

■ ■ ■ **Jomala församling: OBS! Rättelse.** Jullunch i församlingshemmet S:t Olofsgården är onsdag 12.12 kl 12.00.

■ ■ ■ **LC Åland Freja:** Torsdag 13.12. Bussen till julmiddagen avgår kl.18.15 från bussplan.

■ ■ ■ **Mariehamns pensionärsförening:** Julfesten! Nu skall Du anmäla Dig till Birgit Kroneld tel. 13109 eller Rainer Johansson 14 621 för att få delta i vår traditionella julfest fredagen den 14 december kl. 18.00 i Ålands hotell- och restaurangskola. Programmet finns i Nyset. För musiken står Christer Liewendahl och Uffe Andersson!

■ ■ ■ **Manskören Åländska Sångare:** Övning onsdagen den 12 december kl 19 i församlingens utrymme i Godby.

■ ■ ■ **Vårt Hjärta:** Nya deltagare ryms med i föreningens subventionerade, hjärtvänliga gymnastik, måndagar kl 14-15 på Medis med Mia Vartiainen. Gymnastiken mixas också vid behov med "stolgympa". Planerad vårterminstart måndag 7.1. Anmäl senast den 20.12 till Annette tel 14 195, 0457 524 3798.

■ ■ ■ **Vårt Hjärta:** Kom ihåg att lösa ut din vinst i det stora lotteriet från Handicampen, öppet kl 9-15. Om du har några frågor ring Annette 0457 524 3798.

■ ■ ■ **Ålands marthadistrikt:** Föredrag av Vivi-Ann Sjögren om husmanskost med lokalt producerade råvaror, i ett globalt perspektiv, tisdag 11.12 kl. 18.00 i Hotell- och restaurangskolan. Allmänheten välkommen.

■ ■ ■ **Östra Saltviks marthaförening:** Julmånadsmöte tisdag 11.12 kl. 19.00 i Mariagården. Stadgeändringar, självständigheten 90 år och lite Linné. Tag familjen med så åter vi och firar tillsammans.

OBS! Det händer

Bränner fett. Hur du bränner kalorier och bereder plats för julmaten tipsas om i Folkis-TV på tisdag. Bilden är ur programmet.

TISDAG 11.12

AUKTION
■ ■ ■ **Finström Breidablick kl 19.30.** Missionsauktion.

BLODGIVNING
■ ■ ■ **Röda Korsgården kl 12.00-18.00.** Blodgivning.

FÖREDRAG
■ ■ ■ **Ålands hotell- och restaurangskola kl 18.00.** Vivi-Ann Sjögren talar om husmanskost med lokalt producerade råvaror, i ett globalt perspektiv.

JULBASAR
■ ■ ■ **Ålands sjöfartsmuseum kl 18.00-21.00.** Medverkande Margareta Svensson, arbeten i fiskskinn, Jouni Lahdenperä, sjömansarbeten, Peter Lindberg, smycken i trä, Bert Johansson, smide, Peders Apalgård, åländsk glögg, Kobba Klintars vänner, Finlands frysällskap. Försäljning och servering. Vinnaren i tävlingen om den finaste peparkaksfyren koras.

JULKONSERT
■ ■ ■ **Lemlands kyrka kl 19.30.** Triolen. Lemlandsflickorna medverkar. Dirigent: John-Adam Sjölund.

NÖJE
■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
■ ■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Blandad musik från baren.

TV
■ ■ ■ **Folkis tv kl 19.30.** Sänds över Smedsböle och i de flesta kabelnät även MCA. □ Nicolas en vanlig grabb från Eckerö. Född i Venezuela, går på Folkhögskolans musiklinje och är "multi-instrumentalist" enligt lärare Peter Hägerstrand. □ Det finns ett liv efter julmaten. Idrottslinjen. □ Övning ger färdighet. Skapande- och musiklinjens övningar inför julfesten. □ Nu stöps tusen juleljus. Hantverkslinjen, Maria Säll-Öfverström ger "recept" på hur man stöper ljus. Repris tisdag 18.12.

ONSDAG 12.12
BLODGIVNING
■ ■ ■ **Röda Korsgården kl 12.00-18.00.** Blodgivning.

INFO
■ ■ ■ **Sund Finby skola kl 19.00.** Informationsmöte om kommunöversikten gällande byarna Prästgården, Björby, Rosenberg och Brändbolstad. Projektledare Gunda Åbonde-Wikström presenterar slutrapporten.

■ ■ ■ **Kvarteret iTiden kl 12.30-16.30. Ålands EU-program 2007-2013.** □ Kl 12.30. Inledning, avdelningschef Linnéa Johansson, näringsavdelningen och Yvonne Eliasson, utbildnings- och kulturavdelningen. □ Kl 12.45. Programmet för Regionala utvecklingsfonden på Åland 2007-2013, byråchef Susanne Andersson. Projektpresentation: Lena Brenner "Landsbygd 2006". □ Kl 13.15. Programmet för Europeiska socialfonden på Åland 2007-2013, programansvarig Tomas Fellman. Projektpresentation: Per Lycke, Optinova. □ Kl 13.45. Interreg IV A Central Baltic Programme 2007-2013, Philipp Schwatz, Head of the Joint Technical Secretariat (engelska). Projektpresentation: Ann-Louise Erlund, "Skärgårdsleden". □ Kl 14.30. Föreläsning om entreprenörskap och arbete i projektform med Mariah ben Salem Dynehäll, verksamhetsansvarig vid Drivhuset i Göteborg. □ Kl 15.30. Landsbygdsutvecklingsprogrammet på Åland 2007-2013, byråchef Sölve Högman. Projektpresentation: Vesa Koivisto, äppelodlare. □ Kl 16.00. Programmet för fiskerinäringen på Åland 2007-2013, byråchef Olof Karlsson. Projektpresentation: Robert Lindfors, Chipsters.

■ ■ ■ **MUSIK**
■ ■ ■ **Hammarlands kyrka kl 19.00.** Konsert med advents- och julsånger. Catharinakören, Linda Söderström, flöjt samt Carl Micael Dan.

NÖJE
■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Tony.
■ ■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Martin Hyrén.

SAMLING
■ ■ ■ **Vårdö församlingshem kl 12.00.** Samling för män med ärtsoppa och prat.

DÖDA

Vår käre

Erik Gunnar Landström

* 23.01.1918 Lumparland, Norrboda
† 09.12.2007 Mariehamn

*Livet har människan fått som gåva
När kvällen kommer är dagen slut*

Greta

*Nu Dina steg har tystnat,
men spåren finns ändå kvar.
Vi ser dem överallt,
bland blommorna och växterna
i trädgården där Du helst var.*

Rolf och Sirkka
Eva, Mikaela och Jonny med familjer

Jordfästningen sker i stillhet.

Jan Kronholm

Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

Berättaren bor djupt inne i var och en av oss.

DORIS LESSING I NOBELFÖRELÄSNINGEN (SOM HON SJÄLV INTE KUNDE HÅLLA).

Purcell-verk dubbel i julkonsert

Mäktig, högstämd musik. Så kan man beskriva sextonhundredtalskompositören Henry Purcells "Christmas Anthem" som skall framföras vid de julkonserter som Mariehamnskvartetten ger i Jomala kyrka lördagen den 15 december.

Solister är Thérèse Karlsson och Dan Karlström.

Kaj-Gustav Sandholm, som arbetat med julkonserterna som ett projekt under hösten, noterar att det i år gått jämnt 320 år sedan Purcells verk uruppfördes år 1687.

– Det är smått fascinerande med musik som fortfarande uppförs efter så lång tid, säger Sandholm och funderar över vad ur dagens musik som kommer att stå sig också om trehundra år.

Stort omfång

När det gäller "Christmas Anthem" skrevs den för att användas i gudstjänsten och i Purcells hemförsamling hade prästen ett stort röstomfång. Det samma gäller också Johan Karlsson i Mariehamnskvartetten som nu sjunger det första recitativet.

Purcell skrev verket för två körer och orkester, antagligen en stråkorkester. Nu har Sandholm anpassat det för manskör och solistkvartett samt en blåsensemble och orgel.

I solistkvartetten ingår Thérèse Karlsson, sopran, Liisa Talasniemi, alt, Niklas Wasén, tenor, och Johan Karlsson, bas. I blåsensemblen spelar Åke Hillar och Sandra Sundblom, trumpet, och Alexander Grand-Clement, valthorn. Guy Karlsson medverkar på orgel.

Adventsmusik

Konserten bjuder på en hel del annat.

Den inleds med advents-

Dirigent. Kaj-Gustav Sandholm leder Mariehamnskvartetten i lördagens två julkonserter i Jomala kyrka. Foto: ERKKI SANTAMALA

musik, som Egil Hovlands "Hosianna", "Bereden väg för Herran" i Göte Widlunds arrangemang, G.F. Händels "Dotter Sion" med ett inledande solo av Thérèse Karlsson, samt Otto Olssons "Advent".

Solo och duett

På det följer "Nu tändas tusen juleljus" där publiken får sjunga med och därefter följer två solosånger med

Thérèse Karlsson, Gustaf Nordqvists "I juletid" och Max Regers "Marias vaggång".

Efter Purcells "Christmas Anthem" bjuds publiken på nytt in i "Härlig är jorden" och sedan följer två solosånger med tenoren Dan Karlström, Jean Sibelius "Giv mig ej glans" och Carl Collans "Sylvias julvisa". Sedan sjunger de två solisterna duett i Andrew Lloyd Webbers "Pie Jesu".

Mariehamnskvartetten åter-

kommer därefter med Norman Luboffs "Stilla frid" till ackompanjemang på piano och valthorn och sedan får publiken igen sjunga med, nu i en Christmas Carol av H.J Gauntlet "Det hände vid den tiden".

Full fart

Full fart blir det sedan med kören i "Ding dong" i arrangemang av Göte Widlund följt av "O Betlehem, du lilla stad, Alice Tegnér's "Betle-

hems stjärna", Konungarnas marsch i arrangemang av Robert Sund och som avslutning "O, helga natt" med kören, båda solisterna och blåsarna.

Liksom de senaste åren ger Mariehamnskvartetten två konserter på samma dag. Den första inleds kl. 16 och den andra kl. 19.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Ung julkonsert lockade många

Nordens instituts ungdomliga julkonsert på söndag kväll i S:t Görans kyrka i Mariehamn blev en publikframgång, mer än 200 personer kom för att lyssna.

Som Nyan tidigare berättat var julkonserten ett projekt riktat till hela familjen.

Nordens institut hade anlitat två unga musikstuderande, Erica Granlund och Matilda Karlström, som projektledare för konserten. De hade i sin tur vidtalat alla medverkande, planerat konsertprogrammet och skött annat som hör till ett konsertarrangemang. Under konserten fungerade de även som konferencierer.

Enligt Maria Jonsson vid Nordens institut räknade man in en publik på sammanlagt 204 personer.

Åsa Juslin, direktör på

Nordens institut, hälsade alla välkomna och konserten inleddes med folkmusikgruppen Polkan går som spelade "Opus 70" av Camilla Linneadotter och "Grannens Julgran", en traditionell folkslag låt som här fått lite nya ord.

I Polkan går spelade Anton Johansson, Filip Karlström, Erica Granlund, Elina Granlund, Ida Löfman, Matilda Karlström, Julia Johansson, Ida Kronholm, Zaida Ponthin, Ida Jansson och Tove Löfman.

Sångnummer

Efter den inledande musiken sjöng Emil Strandvik och Samuel Granholm till gitarr "Fairytale of New York" och återkom senare med "A Rainy Night in Soho".

Alina Sandqvist och Frida Passoja sjöng i tomtestyrrel "Tomtarnas julnatt" och

"Bjällerklang", Majken Karlström sjöng Åsa Jinders "Tänk om människor kunde flyga", ackompanjerad av Elina Granlund på fiol och Matilda Karlström på piano, Julia Johansson och Ida Kronholm sjöng "Ljuset i advent" och "Julen är här", Ida Löfman sjöng Zachris Topelius och Jean Sibelius kända "Giv mig ej glans", medan Elina Granlund sjöng "Bella notte", välkänd också den genom Sveriges tv:s Disney-jul.

Gemensamt

En sextett bestående av Ida Kronholm, Julia Johansson, Elina Granlund, Ida Löfman, Erica Granlund och Matilda Karlström sjöng den svängiga "Santa Claus is Coming to Town" och Polkan går avslutade med "Ice House", en kanadensisk komposition, och "Julpolska" innan det

Många kom. S:t Görans kyrka var välbesatt under söndagens julkonsert. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

blev dags att gemensamt avsluta med "Nu tändas tusen juleljus". I den sången och i den tidigare sjungna "Mössens julafton" fick alla i publiken också vara med.

Skänka en slant

Som ackompanjatör på piano medverkade Judith Déaki och spelladare för Polkan går var

Siv Ekström.

Vid utgången kunde de som ville skänka en slant till Rädda barnen på Åland.

Resultatet av insamlingen blev inte klart ännu på måndagen, men de som på söndag kväll skötte insamlingsbössorna konstaterade att de var tunga. (jk)

Cantilenakören gav julkonsert

i Brändö kyrka på söndagen. Kaj-Gustav Sandholm ledde konserten eftersom körens ordinarie dirigent Elisabeth Karlsson fått förhinder. Sandholm berättar att ett fyrtiotal Brändöbor mötte upp för att lyssna till konserten som bjöd på ett traditionellt julbetonat program men också sådant som "Koppången" av Pererik Moraeus och Carola Häggqvists "Himlen i min famn". I programmet ingick också ett avsnitt med engelska Christmas Carols och som avslutning sjöngs "Jul, jul, strålande jul".

Utöver den stora kören framträdde en mindre sånggrupp ur körens led.

Före konserten i kyrkan besökte kören äldreboendet Solkulla. Församlingen bjöd gästerna på kaffe och smörgås.

I och med konserten på Brändö har Cantilena nu gett julkonserter i samtliga kyrkor på Åland.

En andra upplaga av konserten blir det i Finströms kyrka söndagen den 16 december kl. 19. □

Thore Skogman har avlidit

i en ålder av 76 år. Skogman gick bort i helgen, rapporterar Nya Wermlands-Tidningen, enligt FNB-TT. Uppgiften bekräftas för aftonbladet.se genom en närstående till familjen.

Thore Skogman växte upp i Hallstahammar och skivdebuterade 1955. Hans första stora skivsuccéer var "Penninggaloppen" och "Storfiskarvalsen". Hans "Twist i menuett" blev trea i Melodifestivalen 1963.

På 1960-talet skrev han "Fröken Fräken" som blev en stor hit med Sven-Ingvars. □

I Folkis-tv:s sista program

för hösten, som går i kväll kl. 19.30 över Smedsbölesändaren, MCA och de flesta andra kabelnät ingår "Nicolas en vanlig grabb från Eckerö" som handlar om Nicolas Salas som är född i Venezuela men kom till Åland för fem år sedan.

Hur blir det med konditionen efter all julmat, frågas i ett annat inslag. I programmet tittar man in till idrottslinjen och frågar hur det står till med konditionen där och om man har några tips om hur man förbättrar den.

Kvällen bjuder vidare på en tjuvtitt på skapande linjens och musiklinjens övningar inför julfesten. Vi får möta Folkis Lucia 2007, Stephanie Blomqvist. Smakprov ges på den sång och musik som lucia kommer att framföra på de ställen hon besöker.

En gammal och fin Folkistradition är att till jul stöpa ljus. Maria Säll Öfverström, ansvarig för konst- och hantverkslinjen, berättar om Folkis recept på juleljus. □

Medis jubeltermin är slut

Ritade. Enrico Meltsa slog sig ner vid pysselbordet i Kursgården i går kväll och ritade. Folk kom och gick i en jämn ström när Medis höll öppet hus. Foto: JONAS EDSVIK

Enrico Meltsa, 9 år, kom med sina föräldrar till Kursgården i går kväll när Medis höll öppet hus.

Enrico Meltsa hade tagit plats vid pysselbordet medan föräldrarna ”var någonstans och pratade”.

Enrico ritade ett hus som snart kunde vänta ett besök av jultomten. Uppe i himlen syns nämligen tomten och hans släde.

– Jag gillar att rita och jag talar fyra språk, förklarade Enrico glatt. Estniska med mamma, lettiska med pappa, ryska med dem båda och svenska i skolan. Jag går i Strandnäs, jag började där i december i fjol.

Vid samma bord skapades även julgranspynt.

Den termin, som nu är till ända, har varit en riktig jubileumstermin för Medis som firat sina 60 år på olika sätt. I går kväll satte man punkt för firandet genom att hålla öppet hus i Kursgården.

De första två timmarna var viktiga för de yngre i familjen med pyssel och ring lekar medan de sista två timmarna var ämnade för vuxna som bland annat fick vika den klassiska flätstjärnan.

Den som ville fick även rösta på speciella Medis-granar. Keramikelever hade klätt en gran med fint keramikpynt medan må-bra-gruppens gran pryddes av brysselkål, grönkål och morötter. (hf)

Snöklädd gran? Konstnärens och lokalvårdarens gran var en annorlunda skapelse som visades på Kursgården i går kväll. Vita fina arbetshandskar täckte den upplysta granen som skapats av Aino Kivisaari och Else-May Finnäs. Foto: JONAS EDSVIK

Kulturpriset till danslärare

Danspedagogen Elzbieta Söderlund får landskapets kulturpris för sitt målmedvetna och framgångsrika arbete som lett till ett ökat dansintresse i landskapet.

Landskapets kulturdelegation utser årligen en kulturpristagare och vid mötet i går kväll var valet enhälligt. Till årets pristagare utsågs danspedagogen Elzbieta Söderlund som har sin huvudsyssla vid dansskolan.

Mia Hanström (s) är delegationens ordförande och hon säger att arbetet med att utse en pristagare börjar med att delegationen går igenom vilka som fått priset och vilka områden som tidigare pristagare representerat. Sedan diskuteras tänkbara namn ”som alla får vrida och vända på” och till sist försöker man enas om en kandidat.

– I år var valet lätt. Dansen

Prisad dansare. Dansläraren Elzbieta Söderlund får årets kulturpris av landskapet. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

har aldrig tidigare lyfts fram och Elzbieta Söderlund är en värdig vinnare, säger Mia Hanström.

I motiveringen till utnämningen heter det bland annat att Elzbieta Söderlund målmedvetet och framgångsrikt arbetat för att lyfta fram dansintresset på Åland.

Hon har ett professionellt och humanistiskt bemötande och förmår locka fram elevernas individuella egenskaper i högkvalitativa dansföreställningar, hon gör dem konstnärligt medvetna och med sitt fokuserade sätt att arbeta skapar hon förutsättningar för danselevernas fortsatta engagemang och studier även utanför Åland.

I prismotiveringen framhåller delegationen också att Söderlund stått för en utmärkt korreografi till ett flertal teateruppsättningar på Åland.

Kulturpriset är på 4.000 euro. När det delas ut är ännu inte bestämt. (hf)

Alltid nära dig 11-16.12

Gris yttre filé

 kg **7,30**

Malet kött av nöt

..... kg **5,50**

Delikatesslänk

450 g (EP 5,09/kg)
pkt **2,29**

Prostinnan ost

kg **9,25**

Mörk sirap

1 kg
..... st **2,30**

Krossbröd

320 g (EP 5,28/kg)
st **1,62**

Grismunk

(EP 8,85/kg)
st **0,62**

Socker

1 kg
 pkt **0,99**

Apelsiner

Navelinas, 1,5 kg påse (EP 0,99/kg)
påse **1,49**

God betjäning. För dig.

• Mariehamn:	Citylivs, Klintens Livs, Malins Livs,	• Jomala:	Sven Mattsson
• Brändö:	Einar Holmberg	• Lumparland:	Matboden
• Geta:	Getaboden	• Vårdö:	Vårdö Närbutik
• Föglö:	Föglöbutiken	• Saltvik:	Kvarnbo Butiken

PLUSSA

DECEMBER MÅNADS PLUSSA ERBJUDANDEN

Kycklingfilé strimlor

450 g,
MED PLUSSAKORT
(EP 6,64/kg)..... ask **2,99**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 8,87/kg) st **3,99**

Risella grötris

1 kg, smaksatt
MED PLUSSAKORT
..... st **0,99**

UTAN PLUSSAKORT
..... st **1,19**

Tropicana juice

1 l, olika smaker
MED PLUSSAKORT
(EP 2,50/l) 2 st **5,00**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 2,99/l) st **2,99**

Lambi toalettpapper

6 rullar
MED PLUSSAKORT
(EP 0,33/rl)..... pkt **1,99**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 0,44/rl) pkt **2,65**

Försökte tända på Getabocken

Natten till lördagen försökte någon tända eld på Getabocken, den stora bock av granis som sedan några år tillbaka pryder centrum i Geta lagom till jul.

Nu verkar bockbrännartraditionen ha hittat till Åland också.

Försöket att tända eld på Getas bock har polisanmälts och rubriceras som försök till skadegörelse. (ml)

2004 var första året som getaborna tillverkade bocken, och i fjol var det första året som bocken inte fick stå orörd över jul. Natten till julafton brann bocken ner, efter att någon hade tänt eld på den med hjälp av tändningspapper.

Samma öde

I Gävle byggs varje år, sedan 1966, en stor getabock, som oftast möter samma öde som Getas bock gjorde i fjol.

Brann. De här resterna var allt som fanns kvar i fjol då någon natten till julafton tände eld på Getabocken. Byggarna Jan Snellman, Alf Berglund och Kurt Skogberg var väldigt besvikna. Nu har någon igen försökt bränna upp bocken, dock utan att lyckas.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Serviceguiden

Kylaren behöver service. Klacken på stöveln har lossnat. Ett säkrare lås i dörren. Parkett skall vi ha i sovrummet. Hjälp med städningen för ordning i tillvaron. Belysning i trädgården skulle vara fint. En fondvägg målad i en häftig färg! ...

Företagare - visa att du finns!

Kontakta vår annonsavdelning så hjälper vi dig med utformningen av Din annons. Telefon 23 444, fax 23 450, annonsavdelningen E-post: annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

Vi finns till Din tjänst – när Du behöver oss!

Arbetskläder • Arbetskläder • Skyddskläder • Fritidskläder ÖPPET: Vard. 9.15 – 17.00 Lörd. 10.00 – 13.00 TEL. 15 561 SNICKARBYHAN Ålandsvägen 35	Arbetskläder • Yrkeskläder • Arbetsskor • Skyddsartiklar Även svetsmaterial, smide och svetsning BLÅKLÄDER Kinegar GODBYVÄGEN 21, tel/fax 14 587 Öppet: må-to 8-17, fr 8-16, lö 10-13	Bilverkstad OLJEBYTE med Castrol MOTORTEST HJULINSTÄLLNING -balansering Auktoriserad märkesverkstad SOS SERVICE Dalbo. Tel 13 055	Elinstallationer ELINSTALLATIONER & återförsäljning av ELMATERIAL Wäge & Co Godbyvägen 5. Tel. 23 002	Elinstallationer ★ elinstallationer ★ försäljning av elmaterial Harrys El Elverksgatan. Tel. 14 100 mån-fre 8-17, lör 10-14	Elmaterial Elmaterial-försäljning till proffs och gör-det-självare Stort sortiment av elmaterial i vår självbetjänings avdelning Även lördagar KALMERS MÅN-FRE 8-17 LÖRD 10-14 ELAVDELNINGEN TEL 12 012
Kylarservice BIL- & TRAKTOR-KYLARSERVICE Reparation eller byte av celler Bil & Delar NYA & BEGAGNADE DELAR GRÖNBACKA Tel: 018-31 363 FAX: 018-31 976	Låssmed • LÅS • DÖRRSTÄNGARE • KASSASKÅP • BESLAG • GRAVERADE DÖRRSKYLTA • OLIKA TJUVLARM Ålands Lås & Järn Skarpansvägen 28. Tel. 15 640	Städning Vi hyr ut: Städmaskiner Ångmaskin Inomhus skylift, smidig, 4 m lyfthöjd Byggställning, inne/ute, ca 6 m arbetshöjd Johansson STÄD Tel/fax.....32 715 GSM.....0400 529 551 e-mail: jstad@aland.net	Verkstäder Vi fixar alla slags elfel, t.ex. generatören, startmotorn, batteriet eller belysningen. KALMERS Verkstaden. Tel. *12 012	Vindrutor VINDRUTOR och övriga bilglas Bil & Delar NYA & BEGAGNADE DELAR GRÖNBACKA Tel: 018-31 363 FAX: 018-31 976	VVS-Service * Försäljning * Rörinstallationer * Ventilation * Oljebrännarservice * Projektering * Asbestsanering BOMANSON & CO VIKINGAGRÄND TEL. *23 400 LÖRDAGSÖPPET kl. 9-13 www.bomansons.ax

Övrigt

Simon Björklund Ab
Gsm 040 585 1237

28 m

Boka redan nu!
SLÄPLIFTER UTHYRES
BOMLIFT UTHYRES
STUBBFRÄSNING
MÅLNING

Ledigt annonsutrymme

Vill du annonsera i SERVICEGUIDEN?

Ring då Nya Ålands annonsavdelning tfn 23 444.

Nya Åland
☆☆☆

Kyrkby, Kyrkoby, Prästgården by eller Prestgårdenby?

By i Jomala har fått nytt namn

Efter att ha varit skyltad med fel namn i över 20 år har i dagarna nya namnskyltar kommit upp i denna by i Jomala.

Men blev det rätt denna gång? Med e och inte ä? Och sammanskrivet Prestgårdenby i ett enda ord?

Läsare har redan reagerat.

Vad heter byn egentligen? Saken är inte helt enkel.

I över 20 år har byn skyltats med "Jomala K:BY" eller med bara en punkt "Jomala K.BY".

Väghållarna har i samarbete med kommunen bestämt att det är lantmäteriets namngivning som gäller. Prestgårdenby är det offentliga namnet.

– Något Kyrkoby finns ju inte alls egentligen, säger vägunderhållschef Björn Ekblom vid landskapets trafikavdelning, som har hand om skyltningen för alla större byar runt om i landskapet.

– Att skolan där heter Kyrkby högstadieskola övergår mitt förstånd.

Ändrat namnet

Ortnamnsskyltarna byttes ur nyligen. De ingick i en omfattande inventering av ortnamnsskyltar, där gamla har bytts mot nya, för en sammanlagd kostnad av 100.000 euro.

– Hundratals skyltar är utbytta, men bara här har vi ändrat namnet. Alla visste att de gamla var fel.

Att de gamla felaktiga skyltarna har minst 20 år på nacken kan Björn Ekblom se genom att reflektorerna var borta, alltså namnet syntes dåligt också då billykto

Blev det rätt nu? Sedan några dagar sitter denna skylt på infarten till byn i Jomala som kallats Kyrkby, Kyrkoby, Prästgården by eller som här Prestgårdenby. I över 20 år har orten, enligt väghållaren, haft fel namn på ortnamnsskylten. Foto: JONAS EDSVIK

lyste rakt på det.

Historien bakom lär vara den att högstadiet namngavs av förre skolinspektören Erik Bertell. Det var hans idé att högstadiet skulle ha namnet Kyrkby högstadium – Kyrkby utan o – trots att byn i folkmun i alla tider kallats Kyrkoby. Skolan, som först var inrymd i Vikingaåsens skola, kom till i början av 1970-talet.

Tidigare än så, redan någon gång på 1960-talet, sålde församlingen mark till kom-

munen för bostadsbyggande. Det rörde sig om området norr om kyrkan. Då uppgades det att byn egentligen hette Prestgårdenby.

Alla nöjda?

Blir alla nöjda nu? Med Prestgårdenby?

Vart ska man höra av sig om man har åsikter?

– Till kommunen i första hand, svarar Björn Ekblom, till tekniske chefen Michael Lindbäck.

De gamla skyltarna finns vid trafikavdelningens vägstation i Jomala Möckelby. De lär ej vara demolerade ännu.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Helt korrekt. Prestgårdenby är rätt, anser Björn Ekblom.

Arkivfoto:
KENNETH BAMBERG

VI FINNS TILL DIN TJÄNST

Fastighet & jur. byrå

När du behöver hjälp med:

- Auktoriserad värdering och förmedling av fastigheter och lägenheter
- Bouppteckning, arvskitte, testamente
- Lantmäteri- och jorddomstolsärenden
- Köpebrev, lagfarter, gåvobeskattning m.m.

Kontakta Sven-Olof Karlsson för kostnadsfri genomgång!

Fastighetsbyrå **K**arlsson
RfM
Norra Esplanadg. 5, tel 15 675, fax 15 672
GSM 0457 522 1634
www.sokarlsson.net

Advokater

ADVOKATBYRÅ BJÖRKQVIST & BJÖRKQVIST AB

Juridiska tjänster för företag och privatpersoner

Torggatan 10
Tel. 24140, fax 24149

E-post: bjorkqvist.bjorkqvist@aland.net

Juridisk byrå

UOTILA & MATTSSON
JURIDISK EKONOMISK BYRÅ

- ❖ affärs- och bolagsjuridik
- ❖ tvister m m
- ❖ revisionsuppdrag
- ❖ skatterådgivning m m

VH Andreas Carlsson
VH Tony Wingert
GRM Gunnar Mattsson

Uotila & Mattsson Ab
tel. +358 (0)18 13 366
fax +358 (0)18 13 455
Nygatan 7B, 22100 M:hamn
info@uotilamattsson.fi
www.uotilamattsson.fi

Juridisk byrå

HITTA RÄTT I PARAGRAF- DJUNGELN

- ❖ *Förmögenhetsrättsliga frågor*
- ❖ *Familjerättsliga frågor, bouppteckningar, testamente o. dyl.*
- ❖ *Bolagsfrågor*
- ❖ *Revisioner*
- ❖ *Fastighetsförmedling*

JURIDISK BYRÅ
KEN LINDBERG AB

Torgg. 9 A, 22100 MARIEHAMN
Tel. 018-22 366, GSM 0457 3135466,
fax 018-22 380

Juridiska tjänster

JURIDISKA TJÄNSTER

Välkommen

Tel. 29 011

ÅLANDSBANKEN

Fastighetsaffärerna i november

Stort intresse för nya exkl

Grönt kök. "Sidengrön" heter färgen som finns på köksluckorna i alla lägenheter. – Visst låter det hemskt med grönt kök, men när man ser dem i verkligheten är det en verkligt fin färg, säger Kari Metso, som tröttnat på det vita konceptet efter alla år.

Bastu och badrum. Den exklusivare inredningen märks även i bastun, med bilad panel, och i badrummet, med kakel och klinkers.

Totalt elva. Elva aktielägenheter finns i det nybyggda huset vid Västingenjör Guy Dannström, är det första i sitt slag som byggts i lösvirke.

Ålands första trevåningshus byggt i lösvirke står redo att ta emot hugade köpare.
– Intresset har varit förvånansvärt stort, åtta av totalt elva lägenheter är sålda, säger Kari Metso vid Fastighets ab Villa West, som uppfört huset med exklusiv inredning i Västernäs.

Vid Västra Ytternäsvägen i Mariehamn startade i maj 2006 bygget av ett nytt lägenhetshus i tre våningar. För cirka en månad sedan stod de elva lägenheterna klara för inflyttning.
Kari Metso, som drivit Fastighets ab Villa West sedan 1997, har själv planerat lägenheterna och han ser nöjd ut när han, tillsammans med sonen Axel, visar oss runt.
I huset finns ettor, tvåor och treor med lyxigare inslag. Här är det stora balkonger, parkettgolv, kakel, klinkers och bastu som gäller. Och intresset har varit stort, bara tre lägenheter är ännu osålda.
– Majoriteten av de som flyttar in är äldre personer. Den rymliga hissen och handikapp-

vänligheten kanske har lockat vissa, säger Kari Metso.
Över 2.000 per kvadrat
Priset för lägenheterna ligger på cirka 2.500 euro per kvadratmeter.
– Ingen som varit och tittat har klagat på priset, ingen har tyckt att det varit för dyrt, säger Kari Metso.
Han berättar att det var ett medvetet val att göra lägenheterna mer exklusiva.
– Människor är beredda att betala för det i dag, och har pengar att betala med, säger han.
Metso berättar att huset i Västernäs är det första lösvirkeshuset i tre våningar som byggts på Åland. Därför är det dessutom sprinklers i hela huset.
Huset värms upp av vattenburen golvvärme från egen bergvärme. Tre gånger 200 meter slang är nerborrat i berget väster om huset. Kari Metso ser den "egna" värmen som ett plus.
– Innan vi byggde huset kontaktade jag Ålands energi och frågade om det var möjligt att få fjärrvärme, men det var det inte

ännu. Men nu ser jag det bara som en fördel och fick välja själv istället.
– Många köpare ser det nog som en trygget att ha bergsvärme, det håller nere boendekostnaderna i tider då oljan bara blir dyrare, säger Kari Metso.
Pop med öppet
Alla lägenheterna i huset har en öppen planlösning, nästan en självklarhet vid nybyggen numera, enligt Kari Metso. Redan för tio år sedan, då han började i branschen, märkte han att många rum och långa korridorer blev allt mindre populära.
– Jag minns till exempel ett hus som jag byggde på Mariegatan. En kund, som då bodde i en lägenhet på 60 kvadratmeter, kom och tittade på en lägenhet på 40 kvadratmeter. Hon upplevde den nya lägenheten som lika stor, bara för att den var så öppen.
Vi tittar in i en trea, som nästan är en fyra, på tredje våningen. Badrum och bastu är färdigt inredda och detsamma gäller köket.

Gröna köksluckor istället för klassiskt vita, varför det?
– Det låter kanske hemskt, men när man ser dem är intrycket ett helt annat. Det här är siden-grönt, en mild fin färg som man nog inte tröttnar på i första taget. Jag har kört det vita konceptet så länge, säger Kari Metso, som berättar att det enklaste är att göra lägenheterna så färdiga som möjligt innan försäljning.
– Det är det allmänna då man bygger för försäljning. Det blir betydligt krångligare för entreprenörerna om de måste hålla reda på elva olika kökslösningar, kakel, klinkers och olika tapeter till alla, säger Kari Metso.
Vi tar hissen ner igen.
Är det vanligare att man handikappanpassar hus numera, jämfört med för tio år sedan?
– Jo, man tänker mycket mer på det i dag, med ramper och låga trösklar. Det går enkelt att göra mycket, säger Kari Metso.
ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
Foto: ANDREAS DIENERT
foto@nyan.ax

Åtta fastighetsaffärer både i Jomala och Mariehamn

Totalt 48 fastighetsaffärer i 13 kommuner har registrerats på Åland under november månad.
Flest affärer gjordes i Mariehamn, Jomala och Hammarland.

Brändö
Fastighet: Bostadstomt som gränsar till strand på holme, 4.000 m², Baggholma.
Säljare: BK-fastigheter Ab.
Köpare: Norrfjärden Ab.
Pris: 40.000 euro.

Eckerö
Fastighet: Fritidstomt som gränsar till hav, 87.000 m², Storby.
Säljare: Gunn-Britt Alice Skogberg.
Köpare: Gun Rosenqvist, Martin Rosenqvist och Victoria Rosenqvist.
Pris: 70.000 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 5,40 ha, Marby.
Säljare: Dan Stefan Skogberg.
Köpare: Sven Ekblom.
Pris: 9.000 euro.

Fastighet: Mark som gränsar till hav, 170 m², Storby.
Säljare: Allan Palmer och Rosalie Palmer.
Köpare: Ingrid Annika Linneå Andersson.
Pris: 1.360 euro.

Fastighet: Bostadstomt, 30.000 m², Marby.
Säljare: Herbert Andersson.
Köpare: Anita Henriksson och Anders Henriksson.
Pris: 7.000 euro. Överlåtelse mellan släktingar.

Finström
Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, Godby.
Säljare: Ålands telefonandelslag.
Köpare: Nora Rosenström och Jani Rosenström.
Pris: 175.600 euro.

Fastighet: Tomt med fritids- och ekonomibyggnad som gränsar till hav, 3.300 m², Ämnäs.
Säljare: Jan-Erik Sjöberg.
Köpare: Lucas Karlsson.
Pris: 100.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostads- hus, 1.390 m², Godby.

Säljare: Konsenshus Projekt Ab.
Köpare: Annika Lucia Bergman och Dan-Erik Robert Dahlblom.
Pris: 225.000 euro.

Fastighet: Tomt med fritids- och ekonomibyggnad, 1.400 m², Svartsmara.
Säljare: Inger Malmström.
Köpare: Anneli Jansson.
Pris: 22.000 euro.

Fastighet: Tomt, befintliga byggnader ingår inte i köpet, 6.600 m², Bjärström.
Säljare: Ole Mannerströms dödsbo.
Köpare: Ålands Mobiltelefon Ab.
Pris: 9.000 euro.

Föglö
Fastighet: Fritidstomt som gränsar till hav, 3.800 m², Kallsö.
Säljare: Ann-Britt Vilhelmina Hellen.
Köpare: Kim Matias Sjödahl.
Pris: 7.600 euro.

Fastighet: Rekreationsområde, 600 m², Degerby.

Säljare: Kar Johan Torbjörn Dahlgren.
Köpare: Paul Jan-Erik Karlström.
Pris: 1,200 euro.

Geta
Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 5.800 m², Västergeta.
Säljare: Erik Johan Tomas Sundberg.
Köpare: Triton Invest Ab.
Pris: 30.000 euro.

Hammarland
Fastighet: Fritidstomt med ekonomibyggnad, 3.690 m², Bovik.
Säljare: Karl-Erik Ivar Tingsvik.
Köpare: Conny Häger.
Pris: 40.000 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 5,04 ha, Sälis.
Säljare: Janne Larsson.
Köpare: Jörgen Helge Viktor Blomqvist och Sune Alfred Blomqvist.
Pris: 10.500 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 1,75 ha, Sälis.

Säljare: Janne Larsson.
Köpare: Malin Mårtensson och Tony Sundholm.
Pris: 20.000 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 2,16 ha, Sälis.
Säljare: Janne Larsson.
Köpare: Karl Anders Bergman och Britta Hedvig Matilda Bergman.
Pris: 22.000 euro.

Fastighet: Byggplats för industri- och lagerbyggnader, 6,54 ha, Prästgården.
Säljare: Hammarlands kommun.
Köpare: Byggnadsfirma Andersson & Boman Ab.
Pris: 9.820 euro.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 1,51 ha, Mörby.
Säljare: Greger Erik Gunnar Eker.
Köpare: Georg Henrik Wilhelm Lindroos och Anna-Lena Lindroos.
Pris: 3.000 euro.

Jomala
Fastighet: Bostadstomt, 2.600 m², Björnsby.
Säljare: Karl-Anders Mansén.

Köpare: Karl Mikael Nordblom och Anne Maria Nordblom.
Pris: 20.000 euro.

Fastighet: Bostadstomt, 968 m², Ingby.
Säljare: Jomala kommun.
Köpare: Firma Mats-Johan Mattsson.
Pris: 10.648 euro.

Fastighet: Bostadstomt, 6.361 m², Möckelö.
Säljare: Jomala kommun.
Köpare: Fastighetsaktiebolaget Kurant.
Pris: 95, 415 euro.

Fastighet: Tomt med bostads- hus, 900 m², Karrböle.
Säljare: Nina Sandell.
Köpare: Alexandra Strandell.
Pris: 85.000 euro.

Fastighet: Tomt, 3.000 m², Möckelö.
Säljare: Jomala kommun.
Köpare: Ab Klintens plåt.
Pris: 50.700 euro.

Fastighet: Bostadstomt, 1,575 m², Österkalmare.
Säljare: Anne-Maj Göstas och Alf Börje Ragnvald Hagströms dödsbo.

Fastighetsaffärerna i november

usiva lägenheter

ra Ytternäsvägen i Mariehamn. Lägenheterna är mellan 41 och 88 kvadratmeter stora och tre är ännu till salu. Huset, som är ritat av byggnads-

Nöjd med hissen. En hiss i huset gör det möjligt även för rörelsehindrade att bo på översta våningen. – I dag tänker man betydligt mer på att handikappanpassa nybyggen, säger Kari Metso, som varit i branschen i tio år.

Balkong. Varje lägenhet har en balkong på minst 15 kvadratmeter.

Köpare: Kristiina Butnicka och Emils Butnickis.
Pris: 20.475 euro.

Fastighet: Tomt med bostadshus, 1,035 m², Ytterby.
Säljare: Hilja Unelma Fellman.
Köpare: Sten-Ove Ruda.
Pris: 50.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostadshus, 3,750 m², Gölby.
Säljare: Mikael Peter johan Backman och Yvonn Martina Edelweig Backman.
Köpare: Robert Lampén och Sophie Vadebäck.
Pris: 70.000 euro.

Lemland
Fastighet: Råmarksområde som gränsar till hav, 30,000 m², Järsö.
Säljare: Ann-Louise Sommarström-Smolander och Britt-Marie Sommarström.
Köpare: Lemlands kommun.
Pris: 300.000 euro.

Fastighet: Tomt, 6,500 m², Knutsboda.
Säljare: Maj-Gun Ingelid Beatrice Lund och Tor Evald Lund.
Köpare: Kurt Erik Willehard

Sommarlund och Siv Lisbet Sommarlund.
Pris: 9.500 euro.

Fastighet: Tomt med bostadshus, 3,320 m², Vessingsboda.
Säljare: Bo Mats Johannes Sandberg och Lillemor Linnea Sandberg.
Köpare: Katarina Anfolk och Jens Schulz.
Pris: 150.000 euro.

Lumparland
Fastighet: Tomt med fritidshus som gränsar till strand på holme, 4,900 m², Svinö.
Säljare: Irma Lepistö-Söderholm, Tanja Lepistö och Paula Lepistö.
Köpare: Christina Lepistö.
Pris: 30.003 euro, överlåtelse mellan släktingar.

Mariehamn
Fastighet: Bostadstomt, 688 m², Sikvägen 5.
Säljare: Stefan Mikael Räninä.
Köpare: Jana Stenius och Kurt Stenius.
Pris: 35.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostadshus, 1,719 m², Dalkarby.

Säljare: Gösta Rafael Sjölund och Suzanne Denise Sjölund.
Köpare: Johan Rudolf Gustavsson och Marika Linnea Margareta Jan-Evesdotter Stengård.
Pris: 146.000 euro.

Fastighet: Tomt, 1.965 m², Dalkarbyvägen 2.
Säljare: Cainby Ab.
Köpare: Holmbergs Ab.
Pris: 40.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostadshus, 1.033 m², Kasberget.
Säljare: Erik Lundqvists dödsbo.
Köpare: Jan Henrik Jansson och Camilla Grönlund.
Pris: 160.000 euro.

Fastighet: Bostadstomt, 863 m², Västra Ytternäs.
Säljare: Mariehamns stad.
Köpare: Henrik Johannes Kivisalo och Seija Kivisalo.
Pris: 12.228 euro.

Fastighet: Bostadstomt, 675 m², Dalbo.
Säljare: Mariehamns stad.
Köpare: Tina Maria Backman och Jonas Patrik Backman.
Pris: 10.834 euro.

Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 965 m², Östernäs.
Säljare: Christer Edgar Petterssons dödsbo.
Köpare: Patrik Lundin.
Pris: 165.000 euro.

Fastighet: Tomt med bostads- och ekonomibyggnad, 680 m², Kvarnberg.
Säljare: Christel Maria Karlsson.
Köpare: Bert Hellman.
Pris: 190.000 euro, överlåtelse mellan släktingar.

Saltvik
Fastighet: Fritidstomt som gränsar till hav, 30 m², Haraldsby.
Säljare: Sture Olof Boman.
Köpare: Linnea Marléne Lundberg.
Pris: 450 euro.

Fastighet: Fritidstomt som gränsar till hav, befintliga byggnader ingår inte i köpet, 3.000 m², Tengsöda.
Säljare: Bernt Artur Folke Jansson.
Köpare: Per-Erik Johansson.

Pris: 10.000 euro, överlåtelse

se mellan släktingar.
Fastighet: Bostadstomt, 28,867 m², Haraldsby.
Säljare: Florence Rehnström och Hildur Johans.
Köpare: Daniel Stefan Karlsson.
Pris: 14.067 euro, överlåtelse mellan släktingar.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 1,084 ha, Haraldsby.
Säljare: Helen Hammarberg, Florence Rehnström och Hildur Johans.
Köpare: Karl Ragnar Sune Carlsson och Margareta Emilia Carlsson.
Pris: 5.000 euro.

Fastighet: Tomt med fritidshus som gränsar till hav, 2,300 m², Åsgårda.
Säljare: Karl August Herbert Fellman.
Köpare: Henry Gunnar Fellman och Gunlög Katarina Maria Danielsson.
Pris: 34.000 euro.

Sund
Fastighet: Fritidstomt som gränsar till hav, 5.600 m², Tengsöda och Sibby.

Säljare: Bernt Artur Folke Jansson.
Köpare: Marie Katarina Berglund och Mats Arne Tammi.
Pris: 11.200 euro, överlåtelse mellan släktingar.

Fastighet: Jord- och skogsbruksområde, 23,55 ha.
Säljare: Greger Erik Gunnar Eker.
Köpare: Elof Johan Lindblom.
Pris: 35.000 euro.

Vårdö
Fastighet: Tomt med fritidshus som gränsar till strand på en holme, Vargata.
Säljare: Mathias Örn Lundqvist.
Köpare: Sven Erik Ahlfors.
Pris: 58.500 euro.

Fastighet: Fritidstomt, 2,100 m², Vargata.
Säljare: Per Åke Viktorsson och Gerd Helena Matilda Viktorsson.
Köpare: Cecilia Helena Karlsson och David Gunnar Karlsson.
Pris: 30.000 euro, överlåtelse mellan släktingar.

Snygga linjer. Nya Mazda CX-7 har ovanligt snygga och harmoniska linjer för att vara en crossover. Sportigheten betonas både exteriört och interiört och motormässigt. Det innebär också att den får låg miljöstatus. Ursprungligen tänkte Mazda bara att sälja bilen i USA, men efter alla lovord där har den nu hittat till Europa och andra länder i världen.

Foto: JONAS EDSVIK

Mazda CX-7

En fartig stadsjeep

Eller, egentligen är den rätta benämningen på Mazdas nykomling: Crossover.

En korsning mellan vanlig kombi och suv, eller stadsjeep som man fortfarande säger.

Till det betonar den japanska biltillverkaren bilens sportighet.

Nyan PROVkör

Den är snygg, rymlig, rolig att köra och dessutom prisvärd jämfört med de lite klassigare konkurrenterna.

Ändå känner jag mig inte helt tillfreds med bilen.

Om man skall bidra till att minska på utsläppen av växthusgaser är det här inte en bil man skall välja. 243 gram koldioxid per kilometer i utsläpp är 113 mer än EU satt som mål till år

2012. Visst, EU:s mål handlar om ett genomsnitt av bilflottans utsläpp, men det betyder ju också att en hel massa nya bilar skall ligga en bra bit under 130 gram.

Diesel saknas

Måste man då vänta tills Mazda, i det här fallet, lanserar en bränslecellsmotor i CX-7 eller en nyare liknande modell, eller ens en hybridversion (förbränningsmotor+elmotor)? Nej, men en diesel i sortimentet skulle nog varit på sin plats.

Nu är Mazda CX-7 också en av de få bilar som blir dyrare efter årsskiftet med Finlands nya bilskatteregler för att försöka styra över bilköparna till mer miljövänliga bilar.

En stark sak

Det är synd, för CX-7 är en riktigt trevlig bil och motorn, trots miljömässiga invänd-

ningar, är en stark sak i dubbel bemärkelse.

Det är samma motor som finns i sportversionerna av Mazda 6 och Mazda 3, en turboladdad fyra på 260 hästar. Lika vassa köregenskaper som de har inte detta högbygge, men jämfört med konkurrenterna står sig CX-7 bra när det gäller körglädje.

Bilen är normalt framhjuldriven, men om greppet släpper kan hälften av kraften via en elektroniskt styrd lamellkoppling skickas till bakhjulen.

Bilens linjer är graciösa för en bil i den här klassen. Man får en känsla av den betydligt dyrare Porsche Cayenne.

Bra kvalitetskänsla

Bakom ratten är det lite mer spartansk, men kvalitetskänslan är bra, stolarna ger gott stöd och har generösa inställningsmöjligheter. Ratten är liten och greppvänlig, men kan bara jus-

teras i höjdlid. Jag hittar ändå en bra körställning.

Instrumenten ligger djupt med hastighetsmätaren i en rundel i mitten och är inte särskilt lätt avläsbara. Konstruktionen ger onödigt många små svårstädade veck och skrymslen om man tänker lite praktiskt.

Bra och lättanvända reglage, växelspaken sitter högt på mittkonsolen och nås lätt. Mittarmstöd med förvaring, två mugghållare, radioreglering och farthållare med knappar i ratten och kartläsarlampor hör till komfortdetaljerna.

Klimatanläggningärstandard, men den kylvär inte handskfacket. Automatiskt avbländbar inre backspegel och regnsensor hör

till utrustningen i den dyrare modellen.

Rymligt och instängt

I baksätet sitter man rymligt och det är lätt att kliva in. Mittarmstöd med två mugghållare bättar på komfortkänslan, men det finns tidningsficka på bara en av framstolarna ryggstöd och läslampor saknas. Sittpositionen är väl låg, småvuxna passagerare känner sig säkert instängda utan möjlighet att se landskapet utanför.

Bagageutrymmet är stort, men man får lyfta högt för att få in grejerna. Bakre ryggstödet är delbart och kan fällas ner i förhållande 60/40 och man får också en plan lastyta. Plus för

Fakta/Mazda CX-7

2,3 Turbo Elegance

Modell: 5-dörrars crossover/suv

Pris provkörd bil: 44.550,- (priser inkl. lev. avgift) + metallfärg = 45.350,-

Basmodellens pris: 2,3 Turbo Elegance 46.190,- (nytt pris från 1.1 2008 + 1.640,-)

Exempel andra modeller: 2,3 Turbo Touring 51.590,- (nytt pris från 1.1 2008 + 2.340,-)

Tillägg (i urval):

Metallfärg 800,- / Touringversionen +5.400, xenonljus, dimljus fram, regnsensor, skinnklädsel, eljustering av förarstolen, tonade rutor baktill, smart card istället för nyckel, m.m.

Mått(cm): längd 467,5 / bredd 187 / höjd 164,5 / axelavstånd 275

Bagageutrymme: 455 l

Motor: 2,3 liter, 191 kW(260 hk) 4-cylindrig bensen, max vridmoment 380 Nm/3.000 varv

Dieselalternativ: Saknas

Prestanda: Toppfart 210 km/tim., 0-100 km/tim. 8,0 sek.

Förbrukning (blandad körning): 10,2 l/100 km

Koldioxidutsläpp: 243 gr/km

Säkerhet: EuroNcap – inte testad, antisladdsystem (ESP), ABS-bromsar med bromskraftsfördelning och bromsassistent, fyrhjulsdriven, 6 krockkuddar, passagerarkrockkudden urkopplingsbar, bältessträckare fram, isofixfästet för barnstolar, aktiva bältespåminnare fram, yttertemperaturmätare, strålkastarspolare.

den praktiska durken som kan svängas och så får man en oöm plastyta istället för nålfiltsmattan.

Men en crossover borde nog ha ett extra eluttag baktill, kassakrokar och extra stuvfack. Här saknas dessa praktiska saker.

Kanske de praktiska detaljerna inte har någon betydelse för den som faller för bilens linjer och kraftfulla motor. För den bilköparen är Mazda CX-7 en intressant nykomling i den här klassen.

Men en dieselmotor borde som sagt ingå i sortimentet.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Har du en kameramobil så kan du delta i ÅM i mobilfoto. Första pris är en Nokia N95 kameramobil, äran och titeln "Åländsk mästare i mobilfoto"

ÅM I MOBILFOTOGRAFERING

Plåta med din mobil, skicka in som ett MMS och vinn en sprillans ny Nokia N95!

Tävla och vinn!

Skicka in din bild via MMS till 0457 323 44 44

Tävlingsregler:

- Du kan skicka in fritt antal bilder, skriv gärna en bildtext som beskriver motivet
- Motivet är fritt men måste vara tagna med en mobilkamera
- Endast bilder som skickats in via MMS till 0457 323 44 44 deltar i tävlingen

NOKIA N95

Carl Zeiss-optik, 5,0 megapixel, inbyggd blix, GPS-mottagare, webbläsare.
Värde 790€

ÅM i mobilfoto

Nya Åland i samarbete med

GSM ÅLAND
Globalt telekommunikationsnät
ÅLANDS MOBILTELEFON AB

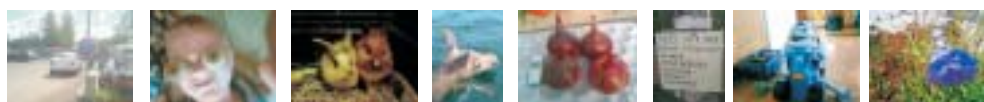
Tidningen förbehåller sig rätten att publicera inskickade bidrag på nätet samt i tidningen. Vinnaren publiceras i Nya Åland under januari 2008

Tävlingsperiod:

- Bilder som skickats in under perioden 14/11-31/12 2007 deltar i tävlingen

Jury:

Stig Selander, Mariehamns Telefon, fotograf Andreas Dienert, chefredaktör Nina Fellman

Begagnade bilar på

Åland

Suzuki Swift 1.0 3 d -98

 Mätarställning: 102.000 km
 Pris: 3.900€

Peugeot Partner 1.9 Diesel -98

 Mätarställning: 104.000 km
 Pris: 7.850€

Ford Mondeo 2.0 STW 5 d -95

 Mätarställning: 250.000 km
 PRISÄNKAT: 3.900€

Renault Laguna 1,8 RT Break STW -98

 Mätarställning: 199.000 km
 Pris: 6.900€

Nissan Almera 1.5 Sensation -02

 Mätarställning: 114.000 km
 Manuell, sommar- och vinterdäck, AC, radio/cd, elfönsterhissar fram

Pris: 9.950€

berrolfs

Uppgårdsvägen 14, tel 22 285 • Öppet: vard. 9.00-17.00, lörd. 11-14

Volvo S60 2,4T Automat -01

 Medkörd: 117.500 km.
 Pris: 19.700€.

Renault Scenic 2,0 16V RXI -00

 Medkörd: 115.000 km.
 Pris: 10.900€.

Nissan Almera 1,5 HB -00

 Medkörd: 102.000 km.
 Pris: 7.950€.

Volvo V70 2,4 20V (170hk) 7-pers -97

Medkörd: 234.000 km. Grön. Manuell. Sommar- + vinterdäck, radio-kassett, AC, elhissar fram och bak, elspeglar, dimljus fram, motorkupéuttag, delbar dragkrok, halvläderklädsel, farthållare, färdator, rails, vinge bak.

Pris: 9.300€

MOTOR • COMPANY
 BILHUSET I MARIEHAMN

 Västra utfarten
 Tel. *5252. Tom Enestam 525 303,
 Tony Sommarström 525 309
 www.motorcompany.ax

Chrysler Jeep Cherokee -97

Mätarställning: 141.000 km, svart. Automat bensin, elhissar, fjärrstyrt centrallås, dragkrok

Pris: 11.850€
Toyota Avensis 1,8 Terra 5 d -98

 Medkörd: 78.000 km
 Pris: 10.350€

Saab 900 SE 5 d -97

 Medkörd: 97.000 km
 Pris: 9.700€

Opel Corsa 1,4 3 d -01

 Medkörd: 122.000 km
 Pris: 9.200€

– Vägen till en bra affär –

BILHALLEN

 Elverksgatan 7, Tel *19 800 Fax 527 735
 Stanley 527 720, Niklas 527 722
 Öppet vard. 8-17, bilförsäljningen lörd. 10-13

Opel Astra Farmare 1,8-16V Sport -01

Mätarställning: 215.000 km, gul. Manuell, bensin, s- v-däck, radio, airbag, elhissar, elspeglar, ställbar ratt, löstagbar dragkrok, motorvärmare

Pris: 11.500€

Citroën Xantia Break 2,0i -98

Medkörd: 162.000 km. Ålandsbil, endast en ägare, servicebok, dubbla airbags, elfönsterhissar fram, elspeglar, motorvärmare + cupéuttag

Bortslumpas: 3.900€
ER bilab

 Vikingagränd 1 A 22100 Mariehamn
 Tfn 14750 GSM 0400 595 732

Volvo 740 GLE/ automat -90

Medkörd: 284.000 km. Pedantvårdad ålandsbil, automatlåda, radio, dragkrok, fullständig servicebok. Finfin glidare

Bortslumpas: 3.500€
Toyota Yaris Verso 1,5 vvt -04

 Medkörd: 59.600 km.
 Färg: Sand metallic. Pris: 15.500€.

Chrysler Sebring 2,7 LX -01

 Medkörd: 24.700 km.
 Färg: sand metallic. Pris: 19.500€.

Nissan Sunny 1,6 LX Sedan -90

Färg: mörkgrön metallic. Pris: 1.150€.

Citroën Berlingo 1,6 Multispace -04

Mätarställning: 33.700 km. S+v-däck, radio/cd, fjärrstyrt centrallås, AC, eljusterbar spegel, elhissar fram, skjutdörrar bak, fällbart baksäte, motorvärmare + cupéuttag, 1 ägare, fullständig dragkrok, 2 st airbags, ABS-bromsar, dimljus fram.

Pris: 13.400€

DAN'S BIL & solskydd

G. godbyvägen 11, tfn 018-17325

Toyota Camry 2.2i 4 d -99

 Medkörd: 169.000 km.
 Pris: 13.950€.

Ford Fiesta HB 1,3 4 d -04

 Medkörd: 18.500 km.
 Pris: 9.950€.

Seat Cordoba 1.6i 4 d -00

 Medkörd: 103.000 km.
 Pris: 6.950€.

Volkswagen Bora 1,6 -99

 Medkörd: 204.000 km.
 Pris: 5.950€.

Citroën Xsara Picasso 1.8i -03

Mätarställning: 100.500 km.

Manuell. Aut. klimatanläggning, ABS-bromsar, airbags, cd/radio, motorvärmare med cupéuttag, fjärrstyrt cen-trallås, v- nya s-däck, nyservad med kamrems-byte, nybesiktad, servicebok

MÅNADSKOSTNAD
AVBETALNING: 165€
Pris: 11.950€

BILCENTER
 www.bilcenter.ax

 Uppgårdsvägen 18, Bilförsäljning:
 vardagar 9-17, lördagar 10-13, tel 12 551
 Reservdelsförsäljning: vardagar 8-16, tel 12 552

På med reflexen!

Risken att bli påkörd och dödad av en bil är tre gånger så stor i mörker som i dagsljus. Redan i skymningen ökar risken. Att bära reflexer är ett enkelt och billigt sätt att minska risken. Med reflexer syns du på ungefär 125 meters håll i mörker om du möter en bil med halvljuset påslaget. Då har föraren god tid på sig att sakta in. Om du saknar reflexer och har mörka kläder, syns du inte förrän bilen är 20-30 meter från dig.

Reflexer - bra året runt!

Svarta halkan - vad är det?

Halka syns oftast inte. Lär dig platserna och tillfällena där det finns anledning att vara extra uppmärksam.

- **Väg längs med öppet vatten.** Vind och hög luftfuktighet gör snabbt vägbanan hal.
- **Någon plusgrad i luften,** fuktig väg och uppkylande väder. Här finns risk för att vägbanan fryser snabbt när temperaturen sjunker. Det är ofta kallare på vägytan än i luften, vilket kan vara bra att hålla i minnet när bilens termometer visar plusgrader.
- **Öppna åkerlandskap.** Vind som drar över åkrarna kan föra med sig snö på vägbanan som blankpolarer den.
- **Broar.** Alla broar, även de som inte är nära öppet vatten, kyls både underifrån och ovanifrån med risk för halka.
- **Underkylt regn.** Se upp när regnet fryser på vindrutan och det inte längre skvätter kring däcken på bilen framför. Regnet fryser till is vid kontakten med vägbanan.
- **Skuggiga skogspartier.** Här kan nattens kyla ligga kvar länge och fukt bli till blankis.

Goda råd till vintertrafikanter

Ska du ut i vintertrafiken - här är några saker du ska tänka på:

- Visa hänsyn, ta det lugnt.
- Se över vinterutrustningen, kolla vinterdäcken.
- Sänk hastigheten och håll avståndet.
- Starta 10 minuter tidigare.
- Ta det lugnt i omkörningsfilen på mitträckesvägarna. Där får saltet sämre verkan eftersom det inte bearbetas tillräckligt av tyngre fordon.
- Hur ser det ut på vägarna - uppdatera dig via webben, radio och TV.
- Se upp för frosthalka i dalgångar, sänkor och på broar.
- Respektera parkeringsreglerna så att vi kan snöröja.
- Överväg alternativa färdssätt än den egna bilen.

LEDIG ANNONSPLATS!

Kontakta vår
 annonsavdelning
 Tel. vxl 23 444 eller
 annons@nyan.ax

BROMS

**-KLOSSAR
 -BACKAR
 -SKIVOR**
**MasterParts
 Foster**
DAX
 DELAR MED FÖRDELAR

 Vikingagränd/Lövdalsvägen. Tel 31 210
 vard. 8.30-17.00, lörd. 10.00-14.00

KÖPTRYGGHET - HANDLA ÅLÄNDSKT!

Här är de utvalda företagarna!

Pär Löthman och Utskärs Ab, Lotta Gustafsson och Lottas systuga, Raúl Partida och Just a Key Solutions och Håkan Sandberg och Pod är de utvalda företagen som får gratis konsult hjälp under nästa år.

25 företagare hörde av sig då Nya Åland och Avanspartners efterlyste företagare. Nu har fyra valts ut. Under hela nästa år får de hjälp och Nyan följer med deras framgångar – eller bakslag.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Foto: ANDREAS DIENERT
andreas.dienert@nyan.ax

Utveckling. Nyans läsare får följa med Håkan Sandberg, Lotta Gustafsson, Raúl Partida och Pär Löthman och deras respektive företag under hela nästa år.
Foto: ANDREAS DIENERT

Fakta/Företagare i fokus

■ Under hösten har Nya Åland i samarbete med Avanspartners presenterat en artikelserie om företagande. Del fem publiceras nästa vecka.

■ Parallellt med artikelserien har vi efterlyst entreprenörer som behöver hjälp i sitt företagande, vill komma vidare eller står inför stora förändringar.

■ 25 entreprenörer hörde av sig och var intresserade. Tretton av dem kom på urvalsintervjun som gjordes för ett par veckor sedan.

■ Under urvalsintervjun fick entreprenörerna presentera sig själv och sin idé inför **Johan**

Porko på Avanspartners, **Robert Mansén**

på Ålands teknologiceentrum, **Svein Erik**

Sogn, vd på Responz, **Ulrika Danielsson**,

styrelsemedlem i Ålands handelskammare och

Britt Biskop, vd för

Megasize. Gruppen såg

fram för allt till viljan att

satsa på sin idé och sitt

företag men ville också

ha en jämn balans vad

gäller typ av företag.

■ Under år 2008 träffar de

utvalda entreprenörerna

sina konsulter varannan

månad. Då får de bland

annat tips och uppdrag för

hur de skall gå vidare. Nya

Åland skriver regelbundet om framgångar och

nederlag.

POD

Hur skall jag finansiera min idé?

Håkan Sandbergs företag Pod utvecklar ett underhållningskoncept för barn. Håkan har arbetat i reklambranschen i 25 år, just nu arbetar han på April kommunikation, och har nu tagit fram sin idé ur skrivbordslådan.

Vad gör Pod?

– Än så länge kan jag inte berätta så mycket mer än att jag utvecklar ett underhållningskoncept för barn. Jag jobbar i idéstadiet och tar fram karaktärer och en värld som skall sättas på olika plattformar som tv-spel, leksaker och mobiltelefoner.

Varför är du med i Företagare i fokus?

– Jag har arbetat med filmbranschen i Sverige och då jag lade fram min idé för några av mina kontakter fick jag så bra respons att jag bestämde mig för att utveckla den. Jag behöver nu finansiering och hjälp med det juridiska kring immateriella rättigheter. Jag behöver också bollplank, för det mesta sitter jag ensam på min lilla kammare.

Var står Pod om ett år?

– Då har jag sammanställt en så pass bra presentation att jag kan presentera den för producenter. Det betyder att jag bland annat har designat karaktärerna och anlitat en manusförfattare. Om ett år har jag presenterat idén för större aktörer i Norden.

KONSULTERNAS KOMMENTAR:

Svein Erik Sogn: Det här är nog många entreprenörers våta dröm: att sy ihop ett paket till den mest köpstarka gruppen som finns, nämligen barn. Produktmässigt är det här intressant och i den här gruppen står Håkan på den mest skapande sidan.

Johan Porko: Håkan har en lite anorlunda affärsidé som blir en spännande utmaning.

LOTTAS SYSTUGA

Hur skall jag få mer tid till eget skapande?

Lotta Gustafsson förestår Lottas systuga sedan 18 år tillbaka. På somrarna driver hon också Stickstugan hantverk och café på Järsö.

Vad gör ditt företag?

– Jag säljer egendesignat hantverk och material till kunder som vill skapa själva. Stickstugan är ett sommarcafé som är ett komplement till den huvudsakliga butiken i stan.

Varför har du valt att vara med i Företagare i fokus?

– I och med caféet har jag nått kunder utifrån Åland och det har gett mersmak. Jag jobbar ensam med allt och det innebär att jag inte har så mycket tid till att utveckla mitt eget hantverk. Det jag behöver hjälp med är att få mer tid så att jag kan skapa mer eget.

Var är ditt företag om ett år?

– Då har jag tid att stå och sälja mina produkter på mässor till kunder som vill sälja mina produkter vidare. Som det nu är har jag inte tid med annat än att sticka alla beställningar jag får in. Jag har inte tid med det jag helst vill göra, nämligen att skapa och ta fram nya modeller.

KONSULTERNAS KOMMENTAR:

Svein Erik Sogn: Lotta står inför en spännande utmaning som också är ganska klassisk. Hennes hobby har blivit en business och hon har stött på en produktivitetskrasch. Det är begränsat vad en person kan göra. Då vi träffade Lotta såg vi en ganska hårt arbetande och sliten person. Nu gäller det att hitta de personerna som kan göra slitet så att Lotta får mer tid att vara kreativ.

Johan Porko: Det här är ett ganska vanligt fenomen på Åland. Vi vill visa här att man kan växa och utvidga sin verksamhet.

JUST A KEY SOLUTIONS

Hur skall min produkt nå marknaden?

Raúl Partida är programmerare, utbildad i Madrid. Hans företag Just a Key Solutions har funnits i lite över ett år och nu skall han ta det ut i världen.

Vad gör Just a Key Solutions?

– Jag arbetar med mobilteknologi, webb, internet och tv. Fram till nu har jag framför allt sålt andras produkter mellan Finland, Spanien och Latinamerika. Nu vill jag utveckla min egen produkt. Jag håller på med ett teknologisystem som betyder att mer än en person skall kunna kommunicera med varandra samtidigt via mobiltelefon. Allt man i dag gör på internet skall man kunna göra i sin mobiltelefon, till exempel utnyttja 3g-nätet för videosamtal.

Varför är du med i Företagare i fokus?

– Jag har hela tiden massor med idéer men behöver hjälp med att öppna min produkt för marknaden. Jag behöver också hjälp vad gäller finansieringsvägar och juridik.

Var står ditt företag om ett år?

– Då har jag minst fem anställda och 2-3 stora klienter. Kanske har jag också ett kontor i Madrid.

KONSULTERNAS KOMMENTAR:

Svein-Erik Sogn: Raúl står just nu i en typisk tidig fas i sitt företagande. Han har ett it-projekt med jättepotential och är en entreprenör som är duktig på att producera. It-bubblan har visserligen spruckit men vi använder ändå dagligen produkterna. Nu skall Raúl göra en demo och mycket kan hända på ett år om vi arbetar duktigt.

Johan: Det som gör Just a Key Solutions speciellt intressant är alla kontakter han redan har i Spanien och Latinamerika.

UTSKÄRS AB

Hur skall jag gå vidare?

Pär Löthman driver Utskärs Ab sedan tre år tillbaka. Han är naturguide och har bland annat utvecklat ekoturism på Antarktis.

Vad gör Utskärs Ab?

– Dels bygger jag isbåtar. Jag har flera båtkonstruktioner för framtiden. Dels ger jag guidade turistturer där isturer är min specialitet.

Varför har du valt att vara med i Företagare i fokus?

– Jag skulle gärna utveckla båtbyggandet. Jag har både flera färdiga produkter och marknadsföringsmaterial men jag saknar kapital för att ta nästa steg. Jag skulle till exempel gärna serietillverka båtarna. Jag behöver hjälp med en kommersialiseringsstrategi, vem skall jag samarbeta med och hur skall jag gå vidare. Jag vet vad jag skall satsa på men inte hur.

Var är ditt företag om ett år?

– Då är jag på båtmassor och säljer mina båtar. Jag har kommit igång med alla bilar och ser på lokala samarbetspartners.

KONSULTERNAS KOMMENTAR:

Svein Erik Sogn: Utmaningen som Pär står inför är att välja rätt kommersialiseringsstrategi, få in kapital och en säljande partner. Marknaden har ett visst intresse så här kan det gå undan. Dessutom har Pär en produktmix som skall fungera både på Åland och utanför.

! Razzior mot rattfyllerister inleddes i alla EU-medlemsländer på måndagen. Under veckan strävar polisen efter att kontrollera en miljon förare inom EU.
! Enligt resultat från tidigare razzior har ungefär var 600:e bilist över 0,5 promille alkohol i blodet, vilket är straffbart.

riksnytt

! Nästan var tredje polis som tagit examen från polisyrkeshögskolan i år går arbetslös, skriver tidningen Uutispäivä Demari. Skolans rektor **Seppo Kolehmainen** säger att skolan inte har lika många sökande som förr, efter att det framkommit att man inte nödvändigtvis får jobb efter examen.

Yles svenska och finska nyheter fusioneras inte

Självständiga. Yles finska och svenska nyheter ska inte slås ihop.

HELSINGFORS. Planerna att slå ihop Yles svenska och finska nyhetsredaktioner är slopade. I stället vill Yles styrelse ha tätare samarbete mellan de finska och svenska nyheterna.

På det här sättet ska bolaget spara 1,3 miljoner euro de kommande två åren.

Styrelseordförande **Hannu Olkinuora** bekräftar att det inte längre är aktuellt att fusionera den finska och svenska nyhetsverksamheten.

– Efter att vi synade frågan närmare, insåg vi att det går att åstadkomma lika stora inbesparingar genom aktivare koordinering. Det publicistiska ansvaret ska finnas kvar hos svenska Yle också i framtiden, säger Olkinuora.

Nedskärningarna kommer sannolikt att ha konsekvenser för personalen, men styrelsen

utgår ifrån att sparplanen inte leder till direkta uppsägningar.

Susanna Ginman, inrikeschef för Yles svenska nyheter är lättad över att fusionen av nyhetsredaktionerna inte blir av.

– Men vi vet inte ännu vad sparkravet betyder i praktiken. Det är oklart vilka nedskärningar vi får dras med i framtiden. Däremot vet vi att vår styrelseordförande och förvaltningsrådsordförande anser att Yles utbud kunde bantas ner framöver.

Känns avigt

Hannu Olkinuora ger inte några detaljerade inbesparingsplaner.

– Det är inte styrelsens uppgift att avgöra hur studiotiderna ska delas.

Vid det personalmöte som hölls efter styrelsemötet fick de anställda veta att pressen på

mer samarbete är störst på de finska och svenska webbnyheterna och utrikesbevakningen.

– Det känns avigt eftersom våra online- och utrikesnyheter också fungerar enligt devisen ”annorlunda på svenska”, säger Susanna Ginman.

Klar försämring

Sannolikt får Yles nyheter framöver klara sig med gemensamma utrikeskorrespondenter.

– Det vore en klar försämring för de svenska nyheterna. I krissituationer är det troligen våra sändningar som får vänta längst eller som blir utan inslag, befarar Ginman.

I framtiden ska Yles tv-nyheter inte sändas samtidigt i olika kanaler. I dag går den finska 18-sändningen parallellt med Tv-Nytt 18.15.

– Jag befarar att det här kommer att drabba Tv-Nytt, säger Ginman.

Hur går det med lokalredaktionerna?

– De ska finnas kvar. Lokalredaktionerna bidrar till stommen i Yles nyhetsbevakning på finska och svenska, säger Hannu Olkinuora.

Vad hände med förslaget att svenska Yle bara ska koncentrera sig på Svenskfinland?

– Jag har aldrig sagt att svenska Yle bara ska bevaka ankdammen. Det var en felaktig tolkning. Den finlandssvenska synen är viktig i nyhetsbevakningen men det finns nyheter som kan bevakas bättre om det sker genom uppbackning av den stora Yle-organisationen, säger Olkinuora.

Eftersom sparplanen inte innebär några drastiska förändringar i bolagets verksamhet, slipper Yles förvaltningsråd ta ställning till ändringarna.

FNB-SPT/MARIA GESTRIN-HAGNER

Svenska Yle ska ännu spara 1,2 miljoner

HELSINGFORS. Svenska Yle måste spara ytterligare 1,2 miljoner euro utöver de 1,3 miljoner som nyheterna ska spara. Hur det här ska gå till är oklart.

Svenska Yle-direktören **Annikan Nyberg-Frankenhaeuser** bekräftar sparkravet för SPT.

Efter att Radio Extrem räddades, kvarstod sparkravet på 1,5 miljoner euro på svenska

Yle. Genom nedskärningar på nyhetsredaktionen ska svenska Yle spara 300.000 euro. Dessutom ska hela den svenska och finska nyhetsverksamheten spara en halv miljon genom ökat samarbete och ytterligare en halv miljon på tekniksidan.

Jag förstod att svenska Yle utöver de sparplaner som nu lagts fram, ska spara ytterligare 1,2 miljoner?

– Ja, men den summan finns inte med ännu, bekräftar Annika Nyberg-Frankenhaeuser.

Totalförvirrade

När blir det aktuellt med mer nedskärningar?

– Jag vet inte. Det klokaste nu är att inte tala om nånting annat än att de finska och svenska nyheterna nu tillsammans ska spara 1,3 miljoner euro.

Vi ska inte diskutera några andra siffror för då blir folk totalförvirrade, säger Annika Nyberg-Frankenhaeuser.

Enligt uppgifter som SPT fått är det återstående sparkravet på 1,2 miljoner på svenska Yle en olöst fråga mellan svenska Yle, vd:n Mikael Jungner och bolagets operativa ledning.

FNB-SPT/MARIA GESTRIN-HAGNER

Små brister på lantgårdar

HELSINGFORS. Myndigheterna har nu inspekterat så gott som alla lantgårdar där det enligt djurrättsaktivister brutits mot djurskyddslagen.

Sammanlagt 65 gårdar har inspekterats och brister har uppdagats på en fjärdedel av dem. Men några grova brister som skulle kräva omedelbara åtgärder hittades inte. En gård inspekteras ännu

senare den här veckan, men förutom den gården är inspektionerna nu gjorda. Det var Oikeutta Eläimille (djurens rätt) som tipsade Evira om bristerna i djurhållningen. Föreningen publicerade i början av månaden en video på webben som filmats i smyg på finska lantgårdar

Prickades

Förseelserna uppdagades på sving- och hönsgårdarna, en

tredjedel av dem prickades. På alla hönsgårdar gällde förseelsen avsaknad av utrustning där hönsen kan nöta klorna. Svinen saknade stimulans och i svinhusen förekom också ventilationsproblem, smuts samt för många svin i boxarna. På de inspekterade broillegårdarna noterades inga förseelser.

– Testerna är mycket noggranna och vi kunde inte hitta några allvarliga problem i djurskyddet på en enda gård.

Procenten av gårdar som prickades höjs av hönsgårdarna som saknade utrustning där hönsen kan nöta klorna. Bristerna är små och lätta att åtgärda, säger **Jaana Husu-Kallio** som är generaldirektör på Evira.

Gårdarna har getts en tidsfrist för att åtgärda förseelserna. Därefter kommer tjänsteveterinären att inspektera gårdarna igen. (FNB)

Världen just nu

Rysk firma dömd för Nordeabedrägeri

■ **STOCKHOLM.** Ett ryskt företag har dömts till två miljoner danska kronor i böter för att snott åt sig pengar av kunder hos Nordea. Samtidigt har Köpenhamns tingsrätt konfiskerat de 1,1 miljoner kronor (147 000 euro) som företaget haft inestående på ett konto i banken. Företaget Diaplasts vd **Yuri Nikolaevich Smirnov** infann sig inte till rättegången men domaren fann det bevisat att företaget genom databedrägeri skaffat sig tillgång till andra kunders pengar.

De fyra kunderna upplevde litet tekniskt trassel när de använde internetbanken och plötsligt var deras pengar borta. De blev av med mellan 65.000 kronor (8.700 euro) och 184.000 kronor (nästan 25.000 euro) som överfördes till den ryska firmans konto hos Nordea i Köpenhamn. Därifrån slussades en del av pengarna vidare till ett konto i Ryssland.

Också danska kunder har utsatts för databedrägerier av det ryska företaget. (FNB–TT–Ritzau)

Svensk riksdagsman misshandlades

■ **STOCKHOLM.** Riksdagsmannen **Fredrick Federley** (c) misshandlades natten till söndagen i centrala Stockholm. Orsaken var att han är homosexuell.

Misshandeln inträffade på Drottninggatan. Federley hade varit på klubben Pigalle och gick till en korvkiosk tillsammans med två bekanta för att äta. Han berättar att där fanns sex-sju stökiga killar i 20-årsåldern som ropade ”Här kommer bögar”. Federley fick därefter flera slag mot käken innan pojkarna lugnade ned sig.

Federley är framförallt skakad. Det var första gången han utsatts för våld på grund av sin homosexualitet. Han tänker polisanmäla gärningsmännen. (FNB–TT)

Medvedev Putins påläggskalv

■ **MOSKVA.** President **Vladimir Putin** gjorde på måndagen äntligen slut på spekulationerna om sin efterträdare och meddelade att han stöder förste biträdande premiärminister **Dmitrij Medvedevs** presidentkandidatur i valet i mars.

Valet understryker kontinuiteten, som Putin hade betonat redan inför parlamentsvalet i december. Putin anses nu samtidigt ha befäst sin egen position i kulisserna genom att lyfta fram en mycket lojal kandidat.

– Jag har känt honom mycket väl i mer än 17 år och stöder helt och fullt hans kandidatur, sade Putin i tv.

Medvedev stöds av Putins stödparti Enade Ryssland och tre andra partier och de väntas nominera honom den 17 december, enligt nyhetsbyrån Interfax.

– Vi har nu chansen att bilda en stark regering efter valet, en regering som kan verkställa samma politik som gett resultat under de gångna åtta åren, sköt Putin.

Från samma stad

Medvedev är 42 år gammal och kommer liksom den nuvarande presidenten från S:t Petersburg. Men medan Putin har arbetarbakgrund, ett ibland grovt sätt att tala och en KGB-karriär bakom sig är Medvedev en jurist med akademisk familjebakgrund som uppträder med diskretion och försiktighet.

Putin anställde honom i början av 1990-talet till stadsförvaltningen i S:t Petersburg.

Medvedev är född 1965 i S:t Petersburg, fadern var professor vid ett tekniskt institut, modern språkforskare. Medvedev själv blev juris doktor med privaträtt som huvudämne år 1990.

Under studietiden fotograferade han och lyssnade till hårdrock, särskilt Black Sabbath. Han har en 11-årig son med hustrun **Svetlana**.

Medvetet arbetade juridisk rådgivare vid stadsdirektörskansliet i S:t Petersburg på 90-talet

Medvedev var Putins kampanjchef i presidentvalet 2000. Han utnämndes därefter till presidentens stabsschef i Kreml och senare till styrelseordförande i energijätten Gazprom.

Vägen till valet år 2008 har dock varit knagglig. Den andre förste biträdande premiärministern **Sergej Ivanov** har varit en stark rival. Medvedevs poäng har sjunkit bland annat för att väljarna anser att han misslyckats i bostadspolitiken.

Medvedev betraktas som en moderat och västligt sinnad liberal – samtidigt som han är ytterst lojal mot Putin. (FNB–AFP–Reuters)

Gore tog emot Nobelpriset

■ **OSLO.** Nobels fredspris överräcktes på måndagen i Oslo till USA:s förre vicepresident **Al Gore** och klimatpanelen IPCC.

IPCC:s ordförande **Rajendra Pachauri** och 25 andra medlemmar tog emot priset för IPCC:s räkning. Bland dem var den finska forskaren **Riitta Pipatti**.

Gore uppmanade USA och Kina att sluta anklaga varandra och i stället förena sina krafter i kampen mot klimatförändringen. (FNB–AFP–Reuters)

Fler Natosoldater till Kosovo?

■ **LONDON.** Fler Natosoldater kan behövas i Kosovo när den serbiska utbrytarrepubliken tar steg mot självständighet, säger den brittiske utrikesministern **David Miliband**.

– Det är något vi kan behöva bemöta, och beredskapsplaner finns på plats, sade Miliband till BBC på måndagen.

Den Natoleda Kforstyrkan har för närvarande 16 000 fredsbevarare i Kosovo. Nato kom i fredags överens om hålla kvar styrkan och tillhandahålla tillräckligt med soldater om nya våldsamheter bryter ut. (FNB–Reuters)

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

TV-tipset

Olympiakos-Werder Bremen
Champions League. Finlands TV2 kl 21.35.

Han vann tre biljetter till Europas pokerbord

Mot Europa. Andreas Sarling, här med handen som gav honom segern, sitter vid tre olika bord under EPT-touren nästa år. Bakom honom Pafs pokeransvariga Jan-Erik Karlsson.
Foto: ERKKI SANTAMALA

POKER. Andreas Sarling var vassast av 14 poker-spelande ålänningar och kammade hem tre biljetter till European Poker Tour.
– Det var tufft, säger han.

Andreas Sarling, 19, kan se fram emot deltagande runt tre bord under European Poker Tour senare i vinter. Biljetterna dit vann han genom att slå ut 13 andra ålänningar under en freeroll arrangerad av Paf i casinot på Torggatan.

– Jag mötte de hårdaste spelarna från Åland, så det var inget lätt seger, säger han.

Turneringen började i lördags,

men spelarna hann inte avsluta då utan fortsatte på söndagen.

– Det här är det största jag vunnit och det är en stor chans att få spela i Europa, säger han.

Inköp på 7.000 euro

Sarling sitter vid sitt första EPT-bord i januari i Tyskland och drygt en månad senare är det Danmark och Polen som står på agendan.

– Det handlar om riktigt stora turneringar, de största i Europa. 500 personer är med i varje turnering med ett inköp på över 7.000 euro, berättar han.

Paf står för alla hans kostnader inklusive resor och logi.

– De får 50 procent av eventuella vinster.

Ett bra avtal?

– Med tanke på att jag är med gratis, helt klart.

Föredrar livespel

Andreas Sarling började spela poker för omkring tre år sedan när han lockades med av kompisar.

– Jag har spelat lite på nätet, men gillar liveturneringar mer, då får man se sina motståndare och det krävs mer skicklighet.

Hur beskriver du dig själv som pokerspelare?

– Jag kan göra vad som helst och är varken försiktig eller hård.

Vinstmöjligheterna under de tre femdagarsturneringarna i Europa vågar Sarling inte sia om.

– Det är svårt att säga eftersom jag aldrig varit med om något liknande. Men eftersom jag får tre chanser får man känna på det lite, säger han.

Sarling ingår i ett nybildat Paf Poker Team tillsammans med profilen **Ulrica "Catwoman" Skönnemark**.

– Andreas vet när han ska bluffa och är bra på att låsa in sina motståndare i fällor. Han läser sina motståndare väldigt bra och gör få misstag. Spelar Andreas sitt eget stabila spel

och dessutom hittar bra kort kan han gå hur långt som helst på Europa Touren. Han har det som krävs, säger **Jan-Erik Karlsson**, pokeransvarig för Pafs liveturneringar, i ett pressmeddelande.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

POKER

Pafs EPT-kval, 8-9 december.

1) Andreas Sarling, Mariehamn, 2) Fredrik Karlsson, Jomala, 3) Ove Berne, Mariehamn, 4) Tony Holmström, Mariehamn, 5) Conny Eriksson, Mariehamn, 6) Marcus Grunér, Mariehamn, 7) Daniel Johansson, Mariehamn, 8) Tony Brändström, Mariehamn, 9) Ted Jansson, Mariehamn, 10) Peter Nordblom, Mariehamn.

Ny förlust för schacklaget

■SCHACK. Ålands schackklubb förlorade även sin andra match i Allsvenskans division III, grupp tre. Laget mötte Wasa SK II på bortaplan och föll med 2–6. **Mårten Sundberg** vann sin match och den andra poängen kom sedan Wasa hade ett manfall och lämnade wo på en match.

Nästa omgång spelas i januari då ÅSK möter tabellfemman Vallentuna SK på hemmaplan. (mt)

Prispengar till Slotsmashine

■TRAV. Femåringen Slotsmashine, som tränas och ägs av **Oskar Granlid**, startade i ett lopp i Åbo i fredags. Det blev en andra plats på distansen 2.100 meter efter tiden 1.21,0 med **Ari Moilanen** i sulkyn. För det erhöill hästen 600 euro i prispengar. Även **Babsan Sign**, som tränas av **Roald Eriksson** och ägs av **Brage Karlsson**, fanns med på startlistan i Åbo. Det blev dock ingen start, utan hästen ströks. (mt)

TPS ersätter SCR i fotbollsligan

■FOTBOLL. SCR från Reso har gett upp sin plats i nästa års fotbollsliga för damer och ersätts av Åbolaget TPS. Bollförbundet godkände nyordningen i måndags.

SCR började spela på högsta serienivå år 2001. Enligt bollförbundets regler ska TPS nu ta över ansvaret för SCR:s gamla, ekonomiska skulder. (FNB)

Sollentuna föll mot serieledarna

■VOLLEYBOLL. Det blev förlust för Sollentuna i Elitserien i helgen. Laget föll mot Falkenberg med 1–3. Ålänningen **Johan Lindström**, assisterande tränare och spelare, byttes in i andra och tredje set men stod inte för några poäng. Sollentuna är tvåa i tabellen på tio poäng efter sju matcher. Leder gör just Falkenberg med tolv poäng.

I division I östra tog **Tina Danielssons** Uppsala en ny seger när laget vann över seriefyran Solna med 3–1. Laget ligger kvar på en tredje plats med 18 poäng efter 13 matcher. Uppsalas herrlag i division I norra, med **Mikael Donning**, vann även de helgens match. Där blev det seger med 3–2 över serietvåan Lidingö. Uppsala tog därmed över ledningen i serien och har en match kvar på spelprogrammet, mot åländska Jomala IK, innan Allsvenskan väntar i vår.

Jonas Hanssons Bromma har även de Allsvenskan i sina händer efter en ny seger i division I, östra. Laget vann över Solna med 3–0 och behåller därmed serieledningen. (mt)

■SKYTTE. Den tredje deltävlingen i luftgevärsskytte avgjordes i tisdags. Främst var **Andreas Virtanen** som sköt hem ett nytt personligt rekord med hela 580 poäng. Tvåa blev **Fredric Olofsson** på 579 poäng och trea **Kristina Nordlund** på 577 poäng. Sex skyttar deltog i tävlingen. (mt)

Sportens kom ihåg

■ **Agilitylicens 2008:** 18 december 18.00-20.00 på ÅKD: s kansli, Kaptensgatan 2, ingång från gården. Behöver någon hjälp med ansökan, översättning eller dylikt, kom till kansliet! Passar inte tiden kontakta Yrsa, tel: 040 5073424, e-post: yrsa.finne@aland.net.

■ **IFK Mariehamn:** Årsmöte på onsdag 19.00 i Wiklöf Holding Arena, konferensrummet.

■ **IFK-fotboll:** Årsmöte på WHA på onsdag 18.00. Gäller även IF Östernäskamraterna r.f. samt IF Kasbergskamraterna r.f.

■ **Joker Dart:** Dart-ÅM på lördag 14.00 på klubblokalen Slantgränd 2 i Mariehamn tel 21167. Dam- herr- junior- dam-dubbel- herrdubbel- och mix-edklasser. Anmälningar senast 13.45 på klubblokalen. Frågor: jokerdart@aland.net.

Ett mål igen för Mattsson

■ISHOCKEY. Filip Byfältts TPS förlorade i torsdags sin match mot serietreorna Ilves med 2–8 i A-juniornas FM-serie.

I söndags mötte laget niorna Kärpät och vann då med 3–1. Byfält stod inte för några poäng i matcherna. TPS ligger på en tolfte plats i tabellen av fjorton lag.

I B-juniornas FM-serie var ålänningen **Sebastian Törnblom** mållös i matchen mot Lukko där Blues vann med 6–2. Laget ligger fortsättningsvis trea i tabellen.

Oliver Mattsson nätrade på nytt för sitt Teps i B-juniornas division I.

Laget besegrade Haukat med 5–2 och Mattsson gjorde det sista målet i matchen. Han stod dessutom för en assist. Laget är trea i tabellen. (mt)

Berthén vann i singel

■TENNIS. Det blev 2–2 för **Kalle Berthén** och hans USIF II mot Örebro TK i division III i helgen. Berthén vann sin singelmatch efter att motståndaren bröt vid ställningen 4–1 till Berthén i första set. Dubbelmatchen förlorade han dock tillsammans med **Lars Lundqvist** med 1–2 i set. USIF ligger tvåa i tabellen. (jl)

Böcker att stoppa i säcken

Julen närmar sig med stormsteg och det är hög tid att tänka på vad nära och kära ska hitta under granen. Hårda paket i form av böcker är alltid ett säkert kort.

Till den sportintresserade finns en del att välja mellan.

Hyllorna dignar inte av böcker från sportens värld, men det finns några alternativ för de flesta idrottare. Det som inte går att hitta i bokhandlarna på Åland går med största sannolikhet att söka fram på nätet. Och satsar du på sistnämnda är det hög tid att klicka dig fram så att böckerna levereras lagom till jul!

Det finns sport- och fritidsböcker som alltid säljer vet **Kerstin Fogner** på Mariehamns bokhandel att berätta.

– Det går lite nu och då, hälsa går alltid åt – som kokböcker och massageböcker, berättar hon.

Och det finns stunder det går åt fler än vanligt.

– Det märks bra om någon bok recenserats i tv, då kommer folk in och frågar efter den.

Biografier av stjärnor

Varje år ges böcker ut om fotbolls- och ishockeystjärnor aktuella just nu.

– De säljs bra bland ungdomar och brukar också köpas som julklappar, säger Fogner.

En del idrottsstjärnor har skrivit biografier medan andra avporträtterats av författare.

– Vi får in några enstaka

Boktips. Sportens värld präntas även i skrift. Här syns några av julklappstipsen Nyan bjuder på i dag. Det börjar bli hög tid att planera sina inköp till julklappssäcken.

då och då, men det är väl mest riktigt stora kändisar som skriver om sig själva.

Utbudet är med andra ord

relativt skralt när det kommer till idrottsböcker, tycker Fogner.

– Det skulle gärna få vara

fler inom olika sporter, säger hon.

Hur som helst är julruschen igång.

– Folk började redan i september, då hade vi knappt fått upp julpappret utan fick gå i källaren och leta, säger Ker-

stin Fogner med ett skratt.

Text och foto: MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

VARJE SLAG MÅSTE HA ETT SYFTE

Författare: Pia Nilsson och Lynn Marriott.

Sport: golf.

Beskrivning: ”Pia Nilsson och Lynn Marriott, som varit tränare åt många toppspelare och nu tillsammans driver USA:s högst rankade golfskola, har skapat och utvecklat en revolutionerande metod att lära ut golfspelet som givit sensationella resultat. Golf54 innebär att man för samman spelarens fysiska, tekniska, mentala, känslomässiga och sociala delar. Metodens framgång har visat att stort spel börjar med stora visioner.

Varje slag måste ha ett syfte är engagerande läsning för både nybörjaren och den erfarne golfaren och ger inte bara inspiration för spelet på golfbanan utan för livet som sådant. Förord av **Annika Sörenstam.**”

GENOM HELVETET – OM FOTBOLL, KÄRLEK OCH ANOREXI

Författare: Tina Nordlund och Simon Bank.

Sport: fotboll.

Beskrivning: ”Efter en stund bröt psykologen tystnaden: Tina, får jag fråga dig en sak? Jo.

Vill du dö?

Tina Nordlund hade allt. Hon var Sveriges bästa fotbollsspelare, hon hade bra vänner, hon hade en pojkvän och ett känt ansikte. 2002 rämnade fasaden. Hon accepterade att hon drabbats av anorexi och slutade med fotboll, 25 år gammal. Hur ser helvetet ut inifrån?

Vad är det som får en ung, framgångsrik, populär tjej att börja svälta och misshandla sig själv?

Genom helvetet är Tina Nordlunds berättelse. Tillsammans med journalisten Simon Bank har hon skrivit en öppen, otäck och fascinerande bok om sina erfarenheter och om ett liv som var på väg att ta slut när det såg som mest perfekt ut.”

LÄR DIG SPELA FOTBOLL

Författare: David Beckham.

Sport: fotboll.

Beskrivning: ”Träningsstips enligt konstens alla regler, historien bakom David Beckhams fotbollsakademi och en insikt i hur det är att vara Englands lagkapten och en av de mest kända personerna i världen. David Beckham har drömt om att kunna ge något tillbaka till den sport som har betytt så mycket för hans liv. Med The David Beckham Academy har den drömmen gått i uppfyllelse och med den här boken får vi ta del av det unika träningsprogram som akademien erbjuder. David Beckham Akademin i Greenwich, London är den största anläggningen av sitt slag i Europa. Här finns två inomhusplaner, fantastiska undervisningslokaler och en matsal där flickor och pojkar mellan 8 och 15 år kan delta i ett femdagars träningsprogram. Det unika programmet fokuserar inte bara på fotboll utan också på lagkänsla, nyttig mat, hälsa och välbefinnande, psykologi och spelarnas och tränarnas roll inför media.”

HÖJDHOPPARE

Författare: Stefan Holm och Christian Augustsson.

Sport: friidrott.

Beskrivning: ”Stefan Holm hade sitt livs bästa säsong 2004, krönt med ett OS-guld i Aten. En dröm hade gått i uppfyllelse, år av förberedelser hade betalat sig. Ingen höjdhoppare i historien har lyckats komma tillbaka efter ett OS-guld, motivationen går inte längre att uppbirga. I mars 2005 hoppar Stefan 2,40 på inomhus-EM i Madrid, en höjd ingen klarat inomhus på tio år. Hur är det möjligt? Den här typen av framgångar kommer inte med talang bara. De är resultatet av en målmedveten satsning på fysisk såväl som psykisk träning. För Stefan tog det hela sin början efter OS i Sydney 2000 med en satsning där absolut ingenting lämnades åt slumpen. I denna bok berättar Stefan Holm och hans mentala coach Christian Augustsson historien om hur en grabb från Forshaga blev världens bästa höjdhoppare. Träningsfilosofi och metoder varvas med en fängslande och personlig berättelse om vägen till platsen överst på prispallen.”

STORA NÖDVÄNDIGA BOKEN MED VÄRDELÖST VETANDE OM FOTBOLL

Författare: Janne Adeen.

Sport: fotboll.

Beskrivning: ”Här finns allt du skulle vilja veta om fot-

boll, men aldrig vågat fråga om. Du får de främsta rekorden, den mest outhärliga statistiken, de roligaste anekdoterna, de bästa citaten och de mest dramatiska bilderna. Boken innehåller också listor på allt från tidernas Sverigedödare, de värsta filmningarna och tidernas hatmatcher till spelarna med högst smärtröskel och djuren i fotbollens värld. Dessutom finns ett kapitel om den exklusiva skara fotbollsspelare som blivit stjärnor också inom andra idrotter. Kort sagt allt du vill veta om fotboll! Plus lite till! Janne Adeen är journalist och har gett ut flera böcker med sportanekdoter, till exempel OS-annolika historier och Den nödvändiga boken för alla fotbollsnördar.”

DYKNING

Författare: Monty Halls och Miranda Krestovnikoff.

Sport: dykning.

Beskrivning: ”Är du en av de miljontals entusiaster världen över som insett tjusningen med att dyka? Eller har du ditt första dyk framför dig? Oavsett vilket är dykning en bok för dig! I denna faktpäckade handbok får du veta exakt vilken utrustning du behöver och hur den fungerar. De grundläggande dykteknikerna presenteras steg för steg med tonvikt på säkerhetsåtgärder. Du lär dig även planera, förbereda och genomföra självständiga dyk. I kapitlet om undervattensmiljön får du veta bland annat hur strömmar och tidvatten fungerar, och ett

utförligt avsnitt behandlar det marina livet. Avslutningsvis presenteras världens mest spektakulära dykplatser en outhärlig inspirationskälla i planeringen av drömmesan.”

FUNKTIONELL TRÄNING

Författare: Magnus Ringberg.

Sport: motion.

Beskrivning: ”Funktionell träning tränar hela kroppen och utmanar balans, styrka och rörlighet. I stället för att tvinga kroppen att arbeta i ett onaturligt rörelsemönster får kroppen göra rörelser den är gjord för. Med funktionell träning tränar du kroppen naturligt inifrån och ut och stärker den på ett sätt som gör att du lättare klarar av vardagens belastningar. I denna bok ger sjukgymnasten och personliga tränaren

Fakta/Inköpsställen

På Åland

Antikvariat Gunnar Johansson, Finström.
Britas bok och papper, Mariehamn.
Lisco bok och papper samt Lisco pocket, Mariehamn.
Mariehamns bokhandel, Mariehamn.
Exempel på nätet
www.adlibris.fi.
www.bookplus.fi.
www.lisco.fi.
www.bokus.se.
www.amazon.co.uk.

Magnus Ringberg dig grunderna i funktionell träning samt ett komplett träningsprogram med cirka 40 övningar för en starkare och friskare kropp.”

Välkommen till en föreläsning i Prestationsutveckling

med Charlotte Alexandersson och Håkan Persson

- Innehåll:** Skaffa dig nycklar som utvecklar dig i din prestation och/eller i ditt ledarskap.
- Målgrupp:** Aktiva idrottare, idrotts- och företagsledare samt andra intresserade.
- Tid:** Onsdag 12 december kl. 19.30
- Plats:** Hotell Arkipelag, Kaptenssalen
- Kostnad:** Gratis, föreläsningen sker i samband med Idrottsakademiens årliga träff som startar 19:00.
- Frågor:** Ålands Idrottsförbund, Lena Eriksson tel.17227 e-post: aif.lena@idrott.aland.fi

Tidtabell på Vårdöfärjan

■**Landskapsregeringen** tar kraftfulla tag för miljön och drar in på ljusstakarna i husets fönster. Samtidigt bränner Töftöfärjan tiotusentals liter dieselolja helt i onödan.

Den oavbrutna trafiken, dygnet runt, med färjan över Prästöundet är slöseri av stora mått. Värst är det på kvällarna mellan klockan 18 och 24. Färjan far över sundet tolv gånger i timmen, oftast tom ena vägen och med en enda bil ombord andra vägen.

M/f Töftö har med sitt idoga knogande av och an seglat en sträcka som motsvarar nästan tio varv runt jorden under de fjorton år hon varit i trafik.

Färjans motorer är i gång 20 timmar om dygnet. Hon bränner, lågt räknat, 20 liter dieselolja i timmen, 140.000

liter om året. Med en vet-tig körning enligt tidtabell skulle mängden förbrukat bränsle kunna minskas mycket.

Ett exempel: Om man i övrigt låter non-stoptrafiken fortgå, men inför tidtabell l med avgång varje halvtimme mellan klockan 18 och 24 skulle man spara 28.000 liter bränsle om året. Färjans motorer skulle under sextimmarsperioden vara igång endast tjugo minuter per timme, istället för kontinuerligt.

Om man seriöst strävar efter att bränna mindre olja för att spara pengar och värna om miljön undrar jag vilka argument det finns för att fortsätta trafiken med Töftöfärjan i nuvarande omfattning.

Ole Lundberg

Oss romantiker emellan

■**Jag håller** helt med **Kalle Fogelström** att det gjorts en del dumma beslut i lagtinget. Däremot är jag inte lika säker på att de går att koppla direkt till vår förmånliga klumpsumma.

Som sagt, det måste gå att fatta vettiga beslut i en trygg och säker ekonomi! Sannolikheten för att besluten blir bättre i en knappare och otryggare ekonomi är enligt min mening inte stor.

En utredning till kring skattefrågan kan kanske vara bra, även om **Peter Lindbäcks** och **Olof Erlands** utredningar förefaller att ge en god bild av läget.

Men se för all del till att utredningen blir oberoende, en där ledningen för utredningsorganisationen redan från början har en uttalad politisk ståndpunkt är inte mycket värd.

Sten-Erik Abrahamsson

► LEDIGA PLATSER

Chipskoncernen består av tio operativa företag i Finland, Sverige, Norge, Danmark, Baltikum och Ryssland. Moderbolaget och huvudkontoret finns på Åland och koncernen utgör ett eget affärsområde i det norska börsbolaget Orkla ASA. Verksamheten bedrivs inom snacks- och livsmedelsbranschen med en årsomsättning på ca 300 miljoner euro. Vi är störst i Norden i chips- & snacksbranschen och våra mest kända varumärken i Finland och Sverige är Taffel, Oolannin, Parrots och OLW. Antalet anställda uppgår till ca 1.200 personer, varav ca 110 personer på Åland. Mera information om koncernen finns på www.chips.fi

Våra djupfrysta produktionsvolymen ökar och vi kommer inom kort att utöka produktionen till treskiftesproduktion. Vi förstärker vår bemanning och söker:

Processansvariga & Maskinskötare

till våra djupfrysta produktionslinjer i Haraldsbyfabriken.

Som processansvarig ansvarar Du för att våra djupfrysta linjer körs enligt plan och gällande krav och normer för produktion, kvalitet och miljö. Tidigare erfarenhet från livsmedelsbransch eller utbildning inom köksbranschen anses som meriterande, men är inte ett krav.

Till maskinskötarens uppgifter hör att köra packmaskiner på våra djupfrysta linjer på ett ekonomiskt och effektivt sätt, enligt de riktlinjer som finns, och att se till att produkterna packas enligt plan. Tekniskt intresse och/eller erfarenhet är önskvärd.

Både processansvariga och maskinskötarna behöver ha ett gott ordningssinne, god samarbetsförmåga och vilja att lära sig nya saker. Skolning för arbetet ges på plats. Arbetet innebär skiftesarbete i tre olika skift.

Arbetet börjar enligt överenskommelse

Kontaktperson: Maud Johans, tel. (018) 39520, kl 12-15, eller sänd e-post till stig.carlsson@chips.fi

Hemsida: <http://www.chips.fi>

Chips Ab, Sundsvägen 420, Haraldsby, 22410 Godby

Orättvisa avgifter är Mises största problem

Kompost. "Det måste finnas morötter. Kompostering och annan minskning av avfallet måste premieras mera!" skriver insändarskribenterna. Foto: ERKKI SANTAMALA

■**Ett allmänt känt** faktum är att det enda fungerande sättet att styra kundernas beteende är att styra med avgifterna. För att de 3000 betalningsprotesterande kunderna skall ändra sitt beteende krävs att avgifterna är motiverande.

Tror inte det är många som inte godkänner verksamheten som så. Soporna bör tas om hand, och visst skall vi betala. Men avgifterna skall vara motiverande och rättvisa. Mise säger att det blir för dyr administration med differentierade avgifter. Men andra klara ju av det!

Låt folk avge "självdeklaration" på hur många personer som finns i hushållet. Sedan gör ni stickprovskontroller, på samma sätt som det är med elavgifter och vattenavgifter. Ni kan också ha straffavgift ifall man uppger fel antal.

Det måste finnas morötter. Kompostering och annan minskning av avfallet måste premieras mera! Folk ändrar inte sitt beteende ifall det inte finns konkreta morötter.

Tror ni att folk skulle ha slutat betala sina räkningar manuellt hos bankassören ifall det inte hade varit billigare att göra det själv i automaten eller över Internet? Bankerna styrde folk med avgifterna.

Mise har sagt att de inte kan ha avgifter som baserar sig på sopmängd alternativt antalet personer i hushållet. Först nu när de ska gå med piskan för att få in avgifterna så har de med stolthet kommit på att de kan använda

befolkningsregistrets uppgifter! God morgon!

Nu argumenterar Mise att tv-avgiften också är en fast avgift. Men där har man ju gjort tvärtom, man har lagt

på fördelar undan för undan! Man får nu ha hur många tv-apparater som helst för samma avgift, ja man får även ha flera apparater på sommarstugan för samma avgift! Det finns massor av

exempel på prestationsbaserade avgifter, även inom det kommunala. Se bara på avgifter för vatten, avlopp, snöplogning, dagis, hemtjänst m m. Kommunalförbunden fördelar sina avgifter på kommunerna enligt befolkningstal. Tror inte att det gemensamma branddistriktet skulle kommit till ifall Mises princip om fast avgift lika för alla skulle ha tillämpats?

Mise lär ha stämma i dagarna. Sökte information på Mises hemsida men den är inte uppdaterad sedan 2006. Så nu är vi många som vädjar till våra representanter där, våra politiker, att se till att det tas ett konkret BESLUT om att avgiftssystemet i brådskaande ordning skall göras om så att det motiverar kunderna till att

- 1) minska på sina egna sopor
- 2) sortera rätt
- 3) betala sina räkningar då de upplevs rättvisa.

Med 1300 obetalda fakturor och med 2,5 personer per hushåll är protesterarnas antal över 10 procent av Ålands befolkning. Och den största anledningen till missnöjet är den orättvisa taxan. Kommunerna bör också berätta vad de gjort med de skatteintäkter som de tidigare använde för sophanteringen.

Skriver under signatur för att det är åsikte rna som är viktiga, inte min person. Förresten, Mise är ju ett kommunalförbund så stämman är väl offentlig? När och var hålls den?

Två komposterare

Viktigt för Åland med svenska nyheter

■**Jag är** förbannad! Hur kan man på allvar föreslå att man måste spara på YLE genom att slå ihop de svenska nyhetsredaktionerna både på tv och radio med de finska?

Det betyder i förlängningen en betydande kvalitetsför-sämring och att man med all säkerhet kommer att behandla det svenska språket med vänsterhanden i framtiden. I vårt tvåspråkiga 90-åriga land skall båda inhemska språken behandlas som de officiella språk de facto är.

Vår svenska status måste bevaras. Nyheterna på svenska behöver sin egen själ, egen identitet och egna infallsvinklar. Deras redaktioner måste få jobba självständigt!

Ge inte lillfingret åt Yle-chefen **Mikael Jungner**. Till slut tar nån annan hela handen. Det är ganska skrämmande men också beskrivande när Jungner uttalar sig i Tv-nytt 29.11.2007 kl 20.00 och säger så här: "Själv har jag en passiv kunskap i svenska, men om nån hade hotat med vapen så kunde jag nog efter ett halvt års träning ha kunnat svara på svenska"

Jag är både ledsen och förstummad över utvecklingen i

landet just nu.

Var med allihop och skriv på adressen för att rädda de svenska nyheterna på YLE. Det gäller inte bara några arbetsplatser utan hela framtiden för public service i Finland, samt synen på svenskspråkigheten här i landet. Detta är viktigt även för oss ålänningar.

Om de svenska nyhetsredaktionerna försvinner så kan ni vara säkra på att YLE inte gör nyhetsreportage särskilt ofta från Åland. Detta minskar bade kunskapen och förståelsen för vår självstyrelse och för tvåspråkigheten i Finland.

Jag har startat en grupp på Facebook som heter "Bevara Yles svenska nyheter - Bevara public service!". Där kan du ge ett ansikte åt protesten genom att gå med. Hittills har gruppen fått 1.600 medlemmar!

Men viktigast är att skriva under adressen. Vi har tid till den 17.12.

Tack!
www.adressit.com/prorund-radion

David Lindström
Bortaållänning i Helsingfors

Noll koll på läget

■**Med stor** förvåning läser jag i lördagens tidning att Mises verksamhetsledare **Fredrik Karlsson** nu har koll på läget och varje "objekt" är uppspåret samt att kronofogden snart kommer och knackar på dörren.

I början på 2006 fick jag och min fru som sig bör en Misefaktura. Fakturan innehöll en stor mängd sakfel. På fakturan stod också att man via mail skulle kontakta Mise. Jag lydde uppmaningen och fick till svar att jag skulle slänga fakturan och en ny skulle komma inom kort. Väntan blev lång ingen faktura kom Vi körde våra sopor till vår lokala bemannade sopstation och betalade kontant som vi gjort förr om åren.

I april 2007 ringde jag upp Mise och på nytt meddelade adress och familjeförhållanden. Flickan som tog emot mitt samtal, var vänlig och förstående allt skulle nog ordna sej till det bästa.

Väntan blev lång, ingen faktura kom Vi körde våra sopor till vår lokal bemannade sopstation och betalade kontant som vi gjort förr om åren.

Plötsligt hände det! Faktura nr.1 på 160 € damp ned i brevlådan daterad 26.9 förf.dag 26. 10.

En vecka senare damp nästa faktura ner i lådan den här

gången på 185 € .förf.dag 2.11. Jahapp! Där for julkapps-pengarna till barnbarnen.

Men vad nu då? Jag hade ju ibland betalt kontant på stationen! Det borde ju vara bortdraget från fakturan. Jag ringer på nytt upp Mise, en vänlig dam svarar och när jag förklarar mitt ärende så förklarar hon för mej att jag nog måste prata med Fredrik för att reda ut det hela.

Han skulle ringa upp mej. Jag kan bara konstatera att Fredriks ringlista är väldigt lång han har fortfarande inte kontaktat mej. Men jag väntar väl till april 2008 sen kan jag ju ringa på nytt.

Under 2006 och 2007 har jag kört sopor till stationen vid åtskilliga tillfällen från min arbetsplats. Mängden sopor har som sig bör noga dokumenterats för att bli underlag för fakturering. Företag ska ju betala för sina sopor.

Två år har gått vi har aldrig fått någon faktura. Så Mises dåliga ekonomi lär inte enbart bero på folk som är ovilliga att betala.

Det är fult att ljugas så här nära jul Fredrik! Du har noll koll på läget.

Bror Lundberg
Haga

TV-programmet

tisdag 11 december

7.00 Gomorron Sverige 8.15 Julkalendern: En riktig jul 8.30 Gomorron Sverige, forts 10.30 UR-program 13.00 Rapport 13.05–14.05 Argument 14.50 Laila FILM Svenskt drama från 1958 med Erika Remberg, Edvin Adolphson. 16.30 Andra Avenyn 17.00 Rapport 17.10 Gomorron Sverige 18.00 Extra 18.25 Flag stories – in English 18.30 Krokomax 19.00 Bolibompa 19.00 Harry och hans hink med dinosaurier 19.10 Småkryp 19.20 Tippe 19.30 Julkalendern: En riktig jul 19.45 Philofix 20.00 Bobster 20.00 Lilla Aktuellt – kortnyheter 20.05 Grand prix 20.30 Rapport med A-ekonomi 21.00 Andra Avenyn 21.30 Mitt i naturen 22.00 Plus 22.30 Toppform 23.00 Adaptation FILM Amerikansk komedi från 2002. Charlies tvillingbror flyttar in. Bredbild. I rollerna: Nicolas Cage, Meryl Streep, Chris Cooper. 0.55 Rapport 1.05 Kulturnyheterna 1.15 Grottesco 1.45–7.00 SVT24	10.30–16.00 24 direkt 17.05 Fråga doktorn 17.50 Hockeykväll 18.20 Nyhetstecken 18.30 Oddasat 18.45 Uutiset 18.55 Regionala nyheter 19.00 Rapport 19.15 Go'kväll Magasin. Jens Orback har skrivit en bok om sin mamma. Nummer 2 på ”Drömlivs-listan”. Gäst: Familjeekonomen Anna Bäcklund. 20.00 Kulturnyheterna 20.10 Regionala nyheter 20.30 Musikbyrån Del 6 av 6. Jenny Wilson är en svensk artist som vill ta nästa steg i sin utveckling, både vad gäller musik och stil. ”Musikbyrån” har följt henne. 21.00 Nya tider i Kina Fransk dokumentärserie från 2007. Del 4 av 4. Befolkningen har fått betala ett högt pris under utbyggnaden av Shanghais nya hamn. Även 16/12. 21.30 Ceausescus barn Dokumentär. Då Ceausescu-diktaturen föll förfasades världen över den grymhet som hundratusentals barn utsattes för i rumänska barnhem. Föreningen Östhjälpen i Partille utanför Göteborg ville hjälpa och byggde upp ett barnhem, Aurora, på landsbygden. SVT:s Sophia Djiobaridis följde projektet för tio år sedan och har nu återvänt. 22.00 Aktuellt 22.30 Vetenskapsmagasinet 23.00 Sportnytt 23.15 Regionala nyheter 23.25 Kulturnyheterna 23.27 Eftersnack 23.50 Grosvold 0.35 Otto G Carlsund 1.35–2.15 Supernatural	7.30 Beverly Hills 8.25–8.55 Nanny 9.55 Montel Williams show 10.50 Våra bästa år 11.40 Oprah Winfrey show 12.30 Rachael Ray 13.25 Momento 13.50 Våra bästa år 14.40 Oprah Winfrey show 15.35 Cityakuten 16.30 Nanny 17.00 Ensamma hemma 18.00 Jims värld 18.30 Simpsons 19.00 2 1/2 män 19.30 Navy CIS 20.30 Svenska hjältar 21.00 Bones 22.00 Nio månader FILM Am komedi från 1995. Samuel Faulkner lever ett minst sagt okomplicerat liv i sus och dus. Hans obekymrade tillvaro får sig dock en ordentlig törn när hans flickvän Rebecca blir gravid. Blotta tanken att bli far får Samuel att svetta synligt och det blir nu upp till Rebecca att få honom att se det fina i kråksången. I rollerna: Hugh Grant, Julianne Moore, Tom Arnold. 23.55 Bones 0.55 Sex and the city 1.30 2 1/2 män 2.00 Guardian 3.00 The Bondi Beach Block 3.50 Ricki Lake 4.35 Ricki Lake 5.20–6.35 Home and away	6.30 Äntligen hälsa – yoga 6.50 Nyhetsmorgon 11.00 Nobeldagen i TV4 – dagen efter 11.25 Jackpot 12.05 Skilda världar 12.50 Skilda världar 13.45 Våra eldsjälar med Svenska Rikslotteriet 13.55 Nyheterna 14.00 Direkt: Dagens rätt 14.25 Nya tider 15.00 Doktorn kan komma 15.50 Nyheterna 15.55 Dawson's Creek 16.50 Kung av Queens 17.10 Tredje klotet från solen 17.45 Will & Grace 18.05 That '70s show 18.35 Deal or no deal 19.15 Keno 19.20 Deal or no deal 19.30 Ekonominyheterna 19.45 Lokala nyheter 20.00 Nyheterna 20.30 Veterinärerna 22.55 Nyheter 23.35 America's got talent 0.35 Ghost whisperer 1.25 Millennium 2.20 Dr Houses svåraste fall 3.05 Nattliv 4.10 Lost 4.50 Alias 5.30 Kung av Queens 5.55–6.30 Lättlagat	6.00–10.00 X3M: God morgon med A-laget A-laget tillsammans med Petski, Isa, Anne och Magnus. 16.30 Bettina S Författaren Vivi-Ann Sjögren och Finlands Lucia 2007. 17.14 Kortnytt 17.15 Jul i Valhall Dansk fantasyserie. Del 10 av 24. Äppeltjuven. 17.40 Nedräkning Det är katastrof! 17.41 Futz Tecknat. 17.45 Julkalender: Tomteskolan Lars upptäcker en massa trollringar i skidbacken. Cesar öppnar dagens lucka. 18.15 TV-nytt 18.30 Jul i Valhall Dansk fantasyserie. Del 11 av 24. Odens runor. 18.50 Nedräkning Det är katastrof! Julgubben är för fet för sin julkostym och renarna är feta som elefanter. Nu gäller hårdträning. 18.55 Futz Tecknat. 19.00 Dokumentären: Barnen på dansgolvet Dokumentär om tävlingsdans. 19.55 Norge runt Kvinnligt lutfisklag. På Svalbard har man startat ett lutfisklag för kvinnor. 20.00 TV-nytt 20.20 Sportnytt 20.25 Obs 21.00 Snabbare, högre, starkare Finlandssvenskar i OS. 21.30 Pinsamt Dansk komediserie från 2005. Del 7 av 10. Fars sista önskan. 21.55 Gränsfall: En dödlig dos Dramaserie från 2007. Del 3 av 3. Blev svinfarmaren mördad? Vad avslöjar det försvunna manuset? Maria Kallios och Johan Stenwalls frågor blir bara fler. I rollerna: Johan Storgård, Birthe Wingren, Martin Bahne. 22.40 Kvällsnytt 22.45–23.00 Oddasat Nyheter på samiska. Svensk text.
--	--	--	---	--

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv 9.15 The Royal 10.05 Nöjesråvarna 10.30 MOT 11.00 Tv-nyheter 11.05 Tillbaka till Aidensfield 12.00 Dagens rubriker 13.00 Tv-nyheter 13.05 Kampen mot krypen 14.05 Som en skugga i skogen 14.30 Läkarna 15.00 Tv-nyheter 15.05 Mord och inga visor 15.55 Ordboken 16.00 Släktträdet 16.30 Loppis Redesign 17.00 Tv-nyheter 17.08 Tillbaka till Aidensfield 18.00 Tv-nyheter och väder 18.30 Ilona Rauhala	Rainer har försökt banta utan att lyckas i flera år nu. 19.00 Husrådet 20.00 En sann historia: Tar du emot mig, Karelen? 20.30 Tv-nyheter och väder 20.55 Sportrutan 21.00 Öga för öga 22.40 Extras – Jag vill också bli stjärna 23.10 Tv-nyheter 23.15 Korsdrag 23.45 Prisma: Undrens tid 0.35–0.45 Euronews	6.00 Dolt ord 7.00 Frägespel 8.00 Tellus-frågesport 8.50 Gänget och jag 9.15 Regionala nyheter 10.35 Hjärtan i brand 11.00 Hederns pris 11.55 På flygplatsen 12.20 Hund-tv 12.30 Den rätta frågan 13.00 Elinan surma FILM Finskt drama från 1938. I rollerne: Ella Eronen, Santeri Karilo och Hilikka Helinä. Regi: Kalle Kaarna. 14.45 Kameran går runt 15.00 Galen grej 15.30 Den röda tråden 16.15 McLeods döttrar 17.00 Lymfarna! 17.25 Lilla tvåan 17.45 Julkalendern Regel-Sakari har kommit till Tomtebo för att mäta och inspektera julblomsskott. 18.00 Den rätta frågan 18.25 Hjärtan i brand	berättar sin son en hemlighet. 18.50 Tv-nyheter 19.00 Regionala nyheter 19.10 Sportrutan 19.15 Tvåans vinterväder 19.20 Akuten 20.05 Vänner för alltid Colin och Howie vaknar till verkligheten med huvudvärk. Är detta slutet på allt? 20.50 Livets nödtorft På tävlingsarenor. 21.00 Aktuella tvåan 21.35 Fotboll: Mästarnas liga 23.45 Det kan inte vara sant! Keith Barry snappar i dag upp en flygande kula i munnen. 0.10 Tv-spelet OK – den rätta frågan 2.00 Tellus-frågesport 3.00–4.00 Sudoku 4.00 Mikämikä-typeli 5.00 Sudoku	6.25 Godmorgon Finland 9.10 Vad ska vi äta i dag? 9.15 Julkalendern Snölyktan 9.20 Hollyoaks 9.50 Korsord 10.20 Emmerdale 10.50 Nöjesnytt 11.00 Köpkanalen 13.15 TOP5-frågesport 13.45 Hett på fastighetsmarknaden 14.10 Motorcykelmössen 15.45 TOP5-frågesport 16.05 Bästa bantaren 17.00 De vackra och de djärva 17.25 Vad ska vi äta i dag?	17.30 Emmerdale 18.00 Joulukalenteri 18.30 Fräscha upp hemmet 19.00 Sjuans nyheter 19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter 19.25 Dagens väder 19.30 Dolda liv 20.00 Nobel-gala 21.00 Flykten 22.00 Tians nyheter 22.20 Resultatrutan 22.30 Keno 22.31 CSI Amerikansk kriminalserie. 23.30 CSI Amerikansk kriminalserie. Mitt fel. Följderna blir ödesdigra när Grissom och hans teams arbete hamnar under lupp. 0.30 Heroes Amerikansk dramaserie. 1.25 Nöjesnytt 1.35–1.36 Köpkanalen 6.16 Köpkanalen
--	---	---	--	--	--

Nyankortsvinnare:
**Johanna Holmberg
Gottby**
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

”Gunnar Jansson har tyvärr invagat många fastighetsägare i tron om att Mise-avgiften är något man kan strunta i.
STYRELSEN FÖR ÅLANDS MILJÖSERVICE

Mise-avgifter på laglig grund

■ Lagtingsledamoten
Gunnar Jansson med flera förefaller fortfarande ovetande om kommunalförbundet Ålands Miljöservices (Mise) funktion när det gäller avfallshanteringen. Likaså tycks det råda missförstånd om förbundets rätt att uppbära avgifter av hushållen.

Gunnar Jansson har på senare tid uttryckt direkt kränkande åsikter om Mises verksamhet och skötsel och därmed det styrande organet. Vi undertecknade nöjer oss med att denna gång i insändarform rätta till de största felaktigheterna.

För det första är det angeläget att för alla berörda hushåll betona att Mises existens och verksamhet till alla delar grundas på gällande lagstiftning. Tolv kommuner har gemensamt beslutat att avfallshanteringen skall skötas av ett kommunalförbund. I ett läge där kostnaderna inte längre får skötas via skattsedeln utan skall påföras hushållen direkt och där det i praktiken är slut med att slänga soporna på deponi, har samarbete över gränserna ansetts vara den bästa utvägen.

Mise har därmed ersatt kommunerna och bland an-

Stämman 2006. ”Ett misstag har dock begåtts: protokollen från stämmorna har inte anslagits på Mises anslagstavla av den enkla anledningen att Mises saknat en sådan. Stämmoprotokollen har dock tillställts alla medlemskommuner som i sin tur informerat invånarna om hur avfallshanteringen skall skötas.” skriver styrelsen för Ålands miljöservice. Bilden är från fjolårets stämma.

Foto: JONAS EDSVIK

nat övertagit den i renhållningslagen stadgade rätten att påföra fastighetsinnehavare en avgift för såväl borttransport som omhändertagande av avfall. Det är inte Mises ledning som hittat på detta system utan lagtinget har utgående från EU-direktiv beslutat att stänga alla deponier och samtidigt infört principen om att den som förorenar skall betala.

Oavsett de av Gunnar Jansson framförda synpunkterna så har Mises beslut om avgifternas storlek tillkommit i laga ordning. Besluten har fattats av förbundsstämman där alla tolv medlemskommuner har haft egna representanter med rösträtt. Nämnda stämmor har sammankallats på rätt sätt och varit beslutföra.

Ett misstag har dock begåtts: protokollen från

stämmorna har inte anslagits på Mises anslagstavla av den enkla anledningen att Mises saknat en sådan. Stämmoprotokollen har dock tillställts alla medlemskommuner som i sin tur informerat invånarna om hur avfallshanteringen skall skötas.

Hushållen har därtill på Mises försorg erhållit detaljerad information om såväl avgifter som verksamhetens upplägg.

Gunnar Jansson ägnar sig alltså åt juridiska spetsfundigheter när han hävdar att hushållen skulle sväva i okunskap på grund av att ett protokoll inte hängt på en särskild anslagstavla under några veckors tid.

Det är i detta sammanhang viktigt understryka att avsaknaden av en anslagstavla inte automatiskt gör Mise-besluten från år 2005 olagliga. Det enda som hänt är att besvärstiden inte löpte ut förrän Mise anslag protokollet på sin anslagstavla under sommaren.

Gunnar Jansson med flera kan anföra besvär men det är osannolikt att domstolen finner anledning att klandra själva avgiftsbeslutet. Här vill vi understryka att inget besvär eller polisanmälan lämnats vilket förstås gör det svårt för Mise att bemöta anklagelserna om olagligheter och misskötsel.

Gunnar Jansson har tyvärr invagat många fastighetsägare i tron om att Mise-avgiften är något man kan strunta i. Mise-ledningen tvingas dock utgående från de ca. 9.000 hushåll, som tagit sitt ansvar och betalat sin avgift samt förbundets ekonomi, föra obetalda fakturor till landskapsfogden.

Det olyckliga med försöken att sabotera en fung-

erande avfallshantering är därför att många hushåll kommer att drabbas av indrivning och betalningsanmärkningar.

Vi undertecknade förstår samtidigt mer än väl de starka åsikter som förts fram om att hushållens avgifter är för höga. Vi arbetar ständigt på att reducera kostnaderna, bl.a. genom att avskaffa de obemannade och samtidigt kostnadsdrivande återvinningsstationerna. En liten minoritet gör det tyvärr omöjligt att fortsätta med obehagliga stationer. Istället för att ta sitt ansvar för närmiljön så används återvinningskärlen som sophögar.

Sakta men säkert ringas även alla fastighetsägare in och därmed kommer snart alla ägare till bostäder och fritidshus att få dela på det ekonomiska ansvaret för vår närmiljö. Mera inkomster gör det möjligt för Mise att sänka avgifterna överlag.

Styrelsen för Ålands miljöservice
Lasse Wiklöf
Katarina Sundberg
Christina Hägerstrand
Jan Lindgren
Rauli Lehtinen
Hans-Christian Skaag
Harry Jansson

julkalendern

Evert Taube har skrivit en ballad med detta nummer. Cornelis Vreeswijk har gjort balladen känd.

Varje dag fram till jul publicerar Nyan en fråga och en bild. Svaret på frågan är ett nummer mellan 1 och 24 som talar om var i Nyans julkalender du skall klistra in bilden. Om du har klistrat alla rutor rätt har du lördagen den 22 december, då den sista frågan presenteras, en målning av Andreas Dienert. Kalendermallen kan hämtas från Nya Åland på Uppgårdsvägen i Dalbo. Klarar du hela pusslet kan du vinna originaltavlan av Andreas Dienert. Två bokpriser delas också ut bland deltagarna. Skicka den färdiga bilden till Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, 22100 Mariehamn senast 28 december. Märk kuvertet "Julkalender". Frågor kan riktas till Karin Erlandsson, tel 528 467 eller via e-post karin.erlandsson@nyan.ax

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ ■ Nån som vet var man kan få tag på den elektriska saxen från Skiel?? Tacksam för svar? **0400.**

■ ■ ■ Här är en ensam liten själ som saknar kärleken i livet... **Mvh singelkille.. :)**

■ ■ ■ Lördag 8.12, ringde runt och skulle ha pris på bilbatteri, Esso fick jag inget svar på, Shell 119 €, Frittes i Storby 98 €, TB 56 €. Hur kan det vara så stor skillnad? Måste det vara så svårt att få ett bra batteri? Huvudsaken är ju att batteripolererna är på rätt ställe och att dimensionen stämmer!! Nå, jag behöver väl inte säga varifrån jag köpte batteriet sen?? **Mvh ny fin akku tack TB.**

■ ■ ■ Nu blir min bil ren i er tvätt, Shell mariehamn. Mycket bra biltvätt. **Blå Honda jazz, ni vet nog vem.**

■ ■ ■ Ålcom. Varför hackar SF anytime. Hopplöst att se film med ert bredband. **Missnöjd kund. P.s snart blir det Sonera.**

■ ■ ■ Jag vet hur det känns att bli vuxenmobbad. I två års tid blev jag stoppad av polisen och måste blåsa i alkotest. Det pågick i drygt två årstid, nu sex år senare, inte en gång har polisen stoppat mej. För många år sedan hade jag spritproblem men körde aldrig bil inte heller dagen efter. Så fort jag kom i samma rum, knäpptyst, stackars människor. **0457.**

■ ■ ■ Justitieministeriet skrivs med stor bokstav endast i början av en mening. **0457.**

■ ■ ■ Läste Gustaf Widéns spalt där han frågar sig om det existerar en dold politisk agenda för att få bort svenskan i riket ? Svar: ja det gör det och så speciellt dold är den inte heller. Som mycket, kommer den med från tjänstemannahåll. **0400.**

■ ■ ■ Nej, nu tar jag av hatten för Barbro Sundback som vågar säga som det är med näringsavdelningen, sluta inte här utan gör något med. Man brukar normalt sopa trappan

uppifrån och ner. Så bör även näringsavdelningen städas. Ingen utbildning i världen tycks lära folk att tala sanning. **0400.**

■ ■ ■ Märklig matematik av Föglöpendlare, varför åka bara med Knipan? Södra linjens färjor passar också, Överö 48 ggr vinterturlista. **040.**

■ ■ ■ Oj, miserabla MISE, nu har ni egna pensionslagar också. Enligt Mise är man pensionär om man är född före 1935. Gäller inte rikets pensionslagar för Mise? Måste vara olagligt om Mise har egen åldersgräns för pensionärer. Hela Mise är en katastrof. Ner med Mise.**0400.**

■ ■ ■ Till "Just det 040" ditt svar luktar skjuta budbärare. Större författare än jag har behövt korrekturläsare, även denna tidningsreportrar. **040.**

■ ■ ■ Tänk att ålänningarna orkar bryr sig om kostnaderna för Mise. När snart hela världen är en stor öken. Stackars egotrippare pengatökiga ålänningar. **0457.**

■ ■ ■ Vem var den snygga "dead kennedys"-killen på a-linjen vid 11-tiden igår? **:) 0457.**

ÅM i mobilfoto

Sänd MMS till 0457-323 44 44
Alla bidrag visas på Nyans hemsida.
Klicka på "Bilder - MMS" på startsidan

■ ■ ■ Crazy Frog look a like... Från 040.

NYANS ROS

...till **året festkommitté** för den nobla Viking Line-festen. Stort tack till **Softuna** för mycket god mat och stort tack till **orkester 4Fun** för mycket bra musik. Nöjda nobelfestdeltagare rosar.

...till **Havsvidden** för ett underbart & fantastisk julbord. Rosar gör Ålands Vindenergi Andelslag.

...till **Anita Karlsson** för en bra föreläsning i läkemedel. Och till **Tuulikki och Agneta** för kaffetären 10.12. Vi som var med.

HÄLGE

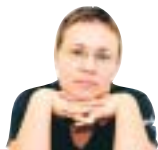
ZITS

”Individer lär av kriser. Det gör också länder genom en kollektiv och ibland traumatisk inlärningsprocess.

BJÖRN SUNDELL I HBL

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

I hemknuten Maj-Len Lindholm

Snygg reklam-bonde i tv

Nu syns hon i tv igen, ganska så ofta. **Arla-Elin**, en snyggare representant för Sveriges mjölkbönder får man leta efter. Hon ser inte bara bra ut, hon är en riktigt gullig, naturlig och charmig tjej. Inga divalater alls.

En bättre reklampelare kan Arla knappast hitta. Elin Rydström bjuder på sig själv, sin familj, sina kor och hela Lovö prästgård som hon arrenderar tillsammans med sin estniske make **Karel**. Nu figurerar barnen **Leo** och **Siri** också i reklamen tillsammans med mamma Elin.

Så idylliskt allt sammans. I somras hälsade jag på Elin på Lovön tillsammans med ett gäng ekologiska odlare från Åland. Hon tar nämligen emot besökare på gården och tycker det är roligt att visa upp och berätta om sitt ekologiska lantbruk.

Det är egentligen ingen särskilt stor eller märkvärdig gård, det mesta såg ut som på ordinära bondgårdar hos oss, men intresset och glöden för det naturnära odlandet och den genuina kärleken till djuren gör Elin till en spännande bekantskap.

Elin har hittat en lönande nisch i sitt kändis-skap. Hon ”upptäcktes” av fotografen **Fabio Galli** som mötte henne av en slump i samband med konsumentdagar i Globen.

– Hon är inte bara vacker, hon har karisma, säger Fabio till tidningen Land.

Att hon sedan också var bonde utgjorde en oemotståndlig kombination i fotografens ögon. Så kom det sig att han filmade henne med kossorna hemma på Lovön. Ni minns säkert Elin ridande på en ko, eller med en nyfödd kalv om halsen.

Inte nappade mejerijätten Arla direkt när Fabio Galli visade sina filmer, men efter ett tag insåg man att det fanns något speciellt och tilltalande i konceptet. Det lossnade och tydligen har det lönat sig eftersom samarbetet fortsätter.

Gårdsbesöken har vuxit till en stor del av Elins och hennes familjs inkomster på Lovön där de är ensamma mjölkbönder. Nära Drottningholms slott och Storstockholm rör det sig mycket folk som gärna tar sig en titt på äkta bondeliv.

Elin har dessutom specialiserat sig på barngrupper, från dagisar och skolor i Stockholmsområdet kommer det tusentals barn till gården varje år. Elin berättar om kor, kalvar, höns och hästar, barnen får smaka på varm mjölk och se alla djuren på nära håll.

Att hon är tv-kändis hjälper säkert till. Elin gör reklam för Arla vilket är bästa tänkbara reklam för hennes eget arbete hemma på gården.

Hon tycker det är kul att ta emot gäster mitt i vardagslivet. Hon kommer som hon är i gummistövlar och hängselbyxor, i somrars med baby-Siri i bårsele på magen, berättar och visar runt. Tidigt på morgonen har hon bakat kanelbullar som mamma veterinären kommer med i en korg tillsammans med kaffe och bjuder gästerna på. Trevligt och naturligt.

Men inte skulle jag..., nee. Även om det innebär goda inkomster. Förresten visar mina kossor med kalvar och tjurpappa upp sig själva alldeles utmärkt. Fotograferade och filmade blir de också ofta.

Gratis attraktion på forngravfältet mellan Godbyvägarna, bättre än så blir det inte.

En golfbana väger lätt mot åkermark och kräftburar

Som en kräftklo. Golfprojektet i Godby kan falla på simpel avundsjuka och några kräftburar. Eller? Foto: STEFAN ÖHBERG

Vad handlar motståndet mot golfbanan i Godby-Ämnäs om – egentligen. Handlar det om storleken på investeringen? Om placeringen? Om alternativen?

Låt oss säga så här: Det finns småaktighet och det finns svartsjuka som spelar större roll i detta sammanhang än det borde göra. Det finns lagtingsledamöter som ska fatta beslut i frågan låter sig påverkas av andra hänsyn än de som borde stå överst på agendan, det vill säga hela Ålands bästa.

En golfbana till på Åland har planerats länge. Mycket tid och möda har investerats för att få till stånd det förslag som i dag ligger. I det har man engagerat den organisation som är bäst på Åland på att driva golfbana, det vill säga Ålands golfklubb. Golfklubben har långt förda förhandlingar med näringslivet för driften av golfbanan enligt den modell som under tre år hamrats fram.

Före det, för den som har ett lite längre minne, diskuterades en annan finansieringsmodell, ungefär den som näringsminister **Mats Perämaa** (lib) nu är inne på. Det gick inte då. Det skulle inte gå nu heller, och frågan är hur många varv man ska börja om med samma sak innan man bestämmer sig.

I finansutskottet diskuteras nu budgeten för 2008, där finansieringen av golfbanan ingår. Lagtinget har redan en gång godkänt investeringen, men kan naturligtvis säga nej denna gång.

Frisinnad samverkan och socialdemokraterna säger ja. Obundna har hittills sagt nej, men får svårt att senare få det stöd de behöver för motorbanan i Eckerö om de nu backar golfbanan. Taktiskt kan det alltså gå så att åtminstone någon obunden ledamot byter fot i hopp om att få återbetalning i framtiden.

Liberalerna och centern är splittrade eller säger nej, och här handlar det faktiskt inte bara om de höga målen och samhällets ansvar, utan enkelt och simpelt om att markägare med inflytande över dessa två partier inte vill ge **Johan Dahlman** tillgång till den kraftsjö som ingår i avtalet. Med landskapet som ägare har lediga kräftburar fördelats åt övriga markägare. Med Dahlman som ägare kanske det inte skulle bli så.

Den falang som vill bevara kungsmarkerna orörda, med **Berndt Randelin** i spetsen, har en röst nära den liberala maktens öra, och där har det inför valet avgetts löften i frågan.

Där har vi det alltså. Avundsjuka och inflytande. När det gäller markfrågan finns enkla lösningar, om man vill diskutera dem. Att bygga en golfbana vore enligt de flesta en god investering för Åland. Den blir inte av utan samhällsmedel. För dem som säger nej

för att den inte tror att en golfbana är en bra satsning för Åland kan man ha all respekt, även om de har är fel. Men den som säger nej för att man inte unnar någon som är rik att köpa åkermark och kräftvatten resonerar helt uppåt väggarna fel.

Det viktiga är inte den kungliga, rentav kejserliga åländska avundsjukan. Det viktiga är att Åland och de åländska rederierna är djupt beroende av fler passagerare, och golfтуризм är ett tämligen säkert och kvalitetsmässigt hållbart alternativ.

Vad är signalen från Ålands lagting till Ålands viktigaste näring, sjöfarten, om man säger nej till golfbanan? Jo: ”Gnäll på ni bara, eller flagga ut. Vi har lite kräftvatten att värna om.”

Skärping.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2006: 7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007
Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER			
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12
Target: onsdagar kl 12.00.			
Tel. 0600-9-1219			

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

